

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 7.6.2018 г.
COM(2018) 441 final

2018/0231 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**за създаване на програма за единния пазар, конкурентоспособността на
предприятията, включително малките и средните предприятия, и европейската
статистика и за отмяна на регламенти (ЕС) № 99/2013, (ЕС) № 1287/2013, (ЕС)
№ 254/2014, (ЕС) № 258/2014, (ЕС) № 652/2014 и (ЕС) 2017/826**

(текст от значение за ЕИП)

{SEC(2018) 294 final} - {SWD(2018) 320 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели

На 2 май 2018 г. Европейската комисия представи многогодишната финансова рамка на Съюза (МФР) за периода 2021—2027 г.¹ Наред с другото, Комисията предложи нова програма „Единен пазар“. Настоящата програма ще подпомогне постигането на целите, определени в политическото съобщение, съпътстващо предложението за МФР². Това ще бъде постигнато чрез подсилване на управлението на вътрешния пазар, подпомагане на конкурентоспособността на промишлеността, и по-специално на микропредприятията и малките и средните предприятия (МСП), насърчаване на опазването на здравето на хората, животните и растенията и хуманното отношение към животните и създаване на рамка за финансиране на европейската статистика. В предложението³ се предвиждат бюджетни средства в размер на 4 089 млн. евро. Освен това 2 000 млн. евро, разпределени по линия на фонд InvestEU, по-специално чрез компонента за малките и средните предприятия, ще допринесат значително за постигането на целите на настоящия регламент.

Вътрешният пазар е крайъгълен камък на Съюза. От самото му създаване той е основен фактор, допринасящ за растежа, конкурентоспособността и заетостта. Вътрешният пазар допринесе за създаването на работни места и за по-голям избор на потребителите на по-ниски цени. Той продължава да бъде двигател за изграждането на по-силна, по-балансирана и по-справедлива икономика. Той е едно от големите постижения на Съюза и най-надеждният му актив в условията на все по-глобализиран свят. Въпреки това вътрешният пазар трябва непрекъснато да се адаптира към бързо променящата се среда, характеризираща се с цифрова революция и глобализация. Това представлява значително предизвикателство за законотворчеството и правоприлагането.

Основната част от законодателството на Съюза е насочена към подкрепа на функционирането на вътрешния пазар. Това се отнася, по-специално, за конкурентоспособността, стандартизацията, защитата на потребителите, надзора на пазара и регулирането на хранителната верига. Това законодателство засяга също така правилата относно бизнеса, търговията, финансовите услуги и институции, както и насърчаването на лоялната конкуренция, която помага за създаването на еднакви условия на конкуренция, които са от съществено значение за функционирането на вътрешния пазар. Въпреки това все още са налице или се появяват нови пречки за правилното функциониране на вътрешния пазар. Установяването на правила е само първата стъпка, като също толкова важно е да осигури ефективното им прилагане.

Това налага да се предостави достатъчно информация на физическите лица и предприятията за техните права, публичните органи да се запознаят с начините на прилагане на правилата, а съдилищата да разполагат с необходимите експертни познания за тяхното правоприлагане. Това от своя страна означава, че е необходимо да бъдат осигурени информационни инструменти, програми за обучение и механизми за спешно реагиране. Необходимо е също така да се засили сътрудничеството между

¹ COM(2018) 322 final .

² COM(2018) 321, стр. 7—9

³ COM (2018) 321, стр. 29.

компетентните органи на държавите членки, както и между тях и Комисията и нейните децентрализирани агенции на Съюза. Освен това за ефективното правоприлагане и модернизиране на правната уредба на Съюза и за бързото ѝ адаптиране към постоянно променящата се среда са необходими актуални анализи, проучвания или оценки, основани на висококачествени, съпоставими и надеждни данни.

Предложената програма обединява дейности, финансирани по пет предходни програми в областите конкурентоспособност на предприятията, защита на потребителите, клиенти и крайни ползватели на финансови услуги, изготвяне на политиката на Съюза относно финансовите услуги и по отношение на хранителната верига, или по няколко бюджетни реда на Комисията⁴, всички те свързани с вътрешния пазар и конкурентоспособността на МСП. Предложената програма включва и нови инициативи⁵, които имат за цел подобряване на функционирането на вътрешния пазар. Всички тези дейности са обединени от общите си цели за регулиране, изпълнение, улесняване, правоприлагане и защита по отношение на различните дейности и участници в рамките на вътрешния пазар, както и за запазване на непрекъснатостта на функционирането на вътрешния пазар. Поради това по различни начини всички тези дейности са от съществено значение за доброто функциониране на вътрешния пазар и запазването на финансовата подкрепа за тях е необходима. Предложената програма осигурява непрекъснатост по отношение на различните предишни действия, като същевременно ги рационализира и използва полезните взаимодействия между тях и новите дейности.

По-нататъшно рационализиране се постига чрез обединяване на всички централно управлявани финансови инструменти на равнището на Съюза във фонд InvestEU⁶, включително дългови и капиталови финансови инструменти в полза на МСП. Гаранциите по заеми за МСП, предоставяни по-рано по програма COSME⁷, ще бъдат изпълнявани по компонента за МСП на фонд InvestEU⁸. По отношение на получателите на дългови и капиталови финансови инструменти, предвидени по програма COSME, ще бъде осигурена непрекъснатост на финансовата помощ и гладък преход към фонд InvestEU.

Следователно програмата има за цел да подобри функционирането на вътрешния пазар. Тя предвижда по-гъвкава и адаптивна рамка за финансиране, насочена към гарантиране на добре функциониращ вътрешен пазар по най-разходоефективен начин. В контекста на бюджетни ограничения Съюзът трябва да се стреми към полезни взаимодействия и избягване на дублирането и разпокъсаността по отношение на своята подкрепа за вътрешния пазар. Също така е необходимо да се осигури по-голяма публичност и последователност на действията спрямо физическите лица, потребителите, предприятията и компетентните органи, които може да сметнат широкия набор от

⁴ Осъществяване и развитие на единен пазар на финансови услуги; дружествено право; механизми за управление на вътрешния пазар; подкрепа за дейности по стандартизация, функциониране и развитие на вътрешния пазар за стоки и услуги, разработване на митническа и данъчна политика.

⁵ Амбициозна и иновативна политика в областта на конкуренцията за по-силен Съюз в ерата на цифровите технологии, инициатива за съвместни клъстери.

⁶ COM(2018) 439 final.

⁷ Регламент (ЕС) № 1287/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за създаване на Програма за конкурентоспособност на предприятията и малките и средните предприятия (COSME) (2014—2020 г.) и за отмяна на Решение № 1639/2006/ЕО (ОВ L 347 от 20.12.2013 г., стр. 33).

⁸ COM (2018) 321 final „Модерен бюджет за Съюз, който закриля, предоставя възможности и защитава, Многогодишна финансова рамка за периода 2021—2027 г.“, стр. 18 и 19.

инструменти и програми за подпомагане за обвърквач. Поради това програмата ще осигури бюджетни средства в подкрепа на изграждането на по-задълбочен и по-справедлив вътрешен пазар чрез рационализирана и гъвкава рамка за финансиране.

Като се има предвид, че някои от инициативите в програмата са нови и че условията в областта на конкуренцията са особено засегнати от динамичното развитие на вътрешния пазар, чиито темпове и мащаб трудно могат да бъдат предвидени, се очаква, че ще е необходима гъвкавост, за да може да се отговори на променящите се потребности по тази част от програмата.

Освен това с програмата се определя финансовата рамка за предоставяне на висококачествена, съпоставима и надеждна европейска статистика, която да е в основата на разработването, мониторинга и оценката на всички политики на Съюза. Тя заменя предходната Европейска статистическа програма⁹. Трябва да се подчертае, че макар несъмнено да допринася за осъществяването на политиките за вътрешния пазар, европейската статистика има много по-широк обхват от вътрешния пазар, тъй като обслужва всички политики на Съюза.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Програмата допринася за изграждането на по-задълбочен и по-справедлив вътрешен пазар, като подпомага изпълнението на стратегиите за единния пазар¹⁰ и за цифров единен пазар¹¹, плана за действие за изграждане на съюз на капиталовите пазари¹² и пакета на „Новия търговски механизъм за потребителите“¹³. Силният единен пазар се разглежда също така като предпоставка за по-силен Съюз, както бе посочено от председателя на Комисията в неговото Обръщение за състоянието на Съюза от 2017 г.¹⁴

Укрепването на управлението на вътрешния пазар също така отговаря за редица заключения на Съвета и резолюции на Европейския парламент относно единния пазар. Сред тях следва да бъдат посочени най-вече заключенията от заседанието на Съвета по конкурентоспособност от 29 февруари 2016 г. относно стратегията за единния пазар (реф. 6622/16) и резолюцията на Европейския парламент от 26 май 2016 г. относно стратегията за единния пазар (реф. 2015/2534 (INI)).

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Предложената програма е в съответствие с другите предложени програми за действие и фондове на Съюза, които преследват подобни цели в свързани области на компетентност. По-специално действията по настоящата програма следва да допълват тези по програми „Митници“¹⁵ и „Фискалис“¹⁶, които също са насочени към подпомагане и подобряване на функционирането на вътрешния пазар.

⁹ Регламент (ЕС) № 99/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2013 г. относно Европейската статистическа програма за периода 2013—2017 г. (ОВ L 39, 9.2.2013 г., стр. 12).

¹⁰ COM(2015) 192 final — „Стратегия за цифров единен пазар за Европа“.

¹¹ COM(2015) 550 final — „Осъвременяване на единния пазар: повече възможности за гражданите и предприятията“.

¹² COM(2015) 468 final — „План за действие за изграждане на съюз на капиталовите пазари“.

¹³ COM(2018) 0185 final.

¹⁴ http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-17-3165_bg.htm.

¹⁵ COM(2018) 442 final.

¹⁶ COM(2018) 443 final.

Предложената програма насърчава полезните взаимодействия и взаимното допълване в подкрепа за МСП и предприемачеството с фонд InvestEU¹⁷. За тази цел освен сумата от 1 000 млн. евро, определена за нефинансови инструменти за подпомагане на конкурентоспособността на МСП по настоящата програма, по компонента за МСП на фонд InvestEU ще се въведе Механизъм за гарантиране по отношение на МСП с бюджет 2 000 млн. евро.

Програмата допълва подкрепата за МСП и предприемачеството в рамките на Европейския фонд за регионално развитие¹⁸. С програмата се търсят полезни взаимодействия с програма „Хоризонт Европа“¹⁹ и космическата програма²⁰ по отношение на насърчаването на МСП да се ползват от революционни иновации и други решения, разработени в рамките на тези програми. Програмата допълва също така програма „Цифрова Европа“²¹, с която се цели насърчаване на цифровизацията на икономиката на Съюза и публичния сектор.

Освен това с предложената програма ще се търсят полезни взаимодействия с фонд „Правосъдие, права и ценности“²², който има за цел да подпомогне по-нататъшното развитие на европейско пространство на правосъдие за ефективност на националните правосъдни системи — ключов фактор за справедлива и ефективна европейска икономика.

Предложената програма е в съответствие с програма „Еразъм“²³ и фонд „Солидарност“ на Европейския съюз²⁴, както и с Европейския социален фонд²⁵. Той ще действа като катализатор за мобилността на пазара на труда и сред младите хора, което е от основно значение за доброто функциониране на вътрешния пазар.

И накрая, свързаните с хранителната верига действия по предложената програма, като например ветеринарни и фитосанитарни мерки за справяне с кризи, свързани със здравето на животните и растенията, може да бъдат допълнени с пазарно ориентирани интервенции от бюджета на общата селскостопанска политика на Съюза²⁶.

Когато е уместно, действията по програмата следва да се използват за преодоляване на неефективността на пазара или на неоптималните инвестиционни ситуации по пропорционален начин, без да дублират или изместват частното финансиране, и да имат ясно изразена европейска добавена стойност. Това ще гарантира съгласуваност с действията по програмата и правилата на ЕС за държавните помощи, като се избегнат неоправданите нарушения на конкуренцията на вътрешния пазар.

В настоящото предложение се предвижда прилагане на регламента от 1 януари 2021 г. То е представено за Съюз от 27 държави членки. То е в съответствие с уведомлението от страна на Обединеното кралство за намерението на държавата да се оттегли от

¹⁷ COM(2018) 439 final.

¹⁸ COM(2018) 372 final.

¹⁹ COM(2018) 435 final.

²⁰ COM(2018) 447 final.

²¹ COM(2018) 434 final.

²² COM(2018) 375 final.

²³ COM(2018) 367[...].

²⁴ COM(2018) 393 final.

²⁵ COM(2018) 382 final.

²⁶ COM(2018) 322 final, член 10.

Европейския съюз и от Евратом на основание член 50 от Договора за Европейския съюз. Уведомлението бе получено от Европейския съвет на 29 март 2017 г.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

Съгласно установената съдебна практика изборът на правно основание на даден акт на Европейския съюз трябва да се основава на обективни фактори, които могат да бъдат предмет на съдебен контрол. Когато в Договора съществува по-конкретна разпоредба, която може да бъде правно основание на съответния акт, той трябва да се основава на тази разпоредба. Ако при разглеждането на определена мярка се установи, че тя има двойна цел или се състои от две съставни части, и едната от целите или съставните части може да бъде определена като основна, а другата — като акцесорна, мярката трябва да се базира само на едно правно основание, а именно правното основание, което съответства на основната или доминиращата цел или съставна част. По отношение на мярка, която преследва едновременно няколко цели или се състои от няколко части, които са неразривно свързани, без никоя от тях да е акцесорна спрямо другите, Съдът е определил, че ако при това положение са приложими различни разпоредби на Договора, подобна мярка ще трябва да се основава по изключение на съответните различни правни основания. Прилагането на две правни основания е невъзможно, когато процедурите, предвидени за едното и за другото основание, са несъвместими²⁷.

Основните актове за създаване на програмите, които понастоящем са в сила и ще бъдат включени в настоящата програма, имат различни правни основания. Те се отнасят за следните членове от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС):

- член 114 за дейности в подкрепа на финансовото отчитане и одита²⁸ (и голям брой мерки за вътрешния пазар, които съдържат допълнителни разпоредби за финансиране);
- член 169, параграф 2, буква б) относно защитата на потребителите²⁹;
- член 43 и член 168, параграф 4, буква б) относно ветеринарните и фитосанитарните мерки³⁰;
- член 197 относно административното сътрудничество;
- член 173 за поощряване на благоприятна среда за развитие на предприятията, особено на МСП;
- член 195 относно туризма; и
- член 338 относно статистиката.

В светлината на постигнатите полезни взаимодействия сливането на предходните програми бе причина за това с предложението да се преследват едновременно четири цели, които са неразривно свързани, без една от тях да е акцесорна спрямо другите. Целите са:

- вътрешен пазар (член 114 от ДФЕС);

²⁷ ECLI:EU:C:2012:525, дело C-490/10 — Парламент/Съвет, т. 44—47.

²⁸ Регламент (ЕС) № 258/2014.

²⁹ Регламент (ЕС) № 254/2014, Регламент (ЕС) 2017/826.

³⁰ Регламент (ЕС) № 652/2014.

- ветеринарни и фитосанитарни мерки (член 43 и член 168, параграф 4, буква б) от ДФЕС);
- поощряване на благоприятна среда за развитие на предприятията, особено на МСП (член 173 от ДФЕС); и
- статистика за политиките на Съюза (член 338 от ДФЕС).

Следователно правното основание на настоящата програма са член 114, член 43, параграф 2, член 168, параграф 4, буква б) и членове 173 и 338 от ДФЕС.

• **Субсидиарност**

За създаване на по-задълбочен и по-справедлив вътрешен пазар е необходима добре функционираща нормативна уредба, информирани и разполагащи с възможности физически лица, потребителите и предприятията и конкурентоспособна промишлена екосистема. Това не може да бъде постигнато от Съюза или от държавите членки, когато те действат поотделно. Макар държавите членки да носят основната отговорност за осигуряване на вътрешния пазар на практика, Комисията, в качеството си на пазител на Договорите, както и Съюзът като цяло имат интерес да гарантират, че тези цели се постигат по съгласуван начин и че физическите лица, потребителите и предприятията се ползват със същите права и възможности в цяла Европа. Необходимо е действие на равнището на Съюза, за да се гарантира съгласувано развитие на вътрешния пазар, недискриминация, защита на потребителите, реална конкуренция, развитие на възможностите на държавите членки и на сътрудничеството между тях и справяне с трансграничните проблеми. Необходими са общи правила и европейско сътрудничество, за да се даде възможност на Комисията и на компетентните органи на държавите членки да работят по съгласуван начин на оперативно равнище.

Такава висока степен на сътрудничество и координация може да бъде постигнато само чрез централизиран подход, в идеалния случай на равнището на Съюза. Дейностите по предложената програма са с по-голяма ефективност на разходите, отколкото ако всяка участваща държава членка трябваше да изгражда собствена рамка за сътрудничество на двустранна или многостранна основа. Чрез обединяване на ресурси програмата се основава на икономии от мащаба. В същото време това позволява да се задълбочи доверието във вътрешния пазар сред обществеността, потребителите, предприятията и компетентните органи на държавите членки.

Освен това необходимостта от намеса на Съюза вече бе установена в рамките на предходните програми. Предложената програма не променя тази обосновка.

Следователно настоящата програма може да бъде установена само на равнището на Съюза, тъй като действията изискват активното сътрудничество и координация между държавите членки.

• **Пропорционалност**

Предложената програма ще допринесе за ефективно прилагане и модернизиране на правната уредба на Съюза и за бързото ѝ адаптиране към непрекъснато променящата се среда. Това ще бъде постигнато, наред с другото, чрез събиране и анализи на данни, проучвания, оценки и препоръки във връзка с политиките. Повече от половината от предложения бюджет ще бъде посветен на дейности за изграждане на капацитет и за улесняване на съвместните действия между държавите членки, както и между техните

компетентни органи и Комисията и децентрализираните агенции на Съюза. Освен това програмата ще финансира механизми, позволяващи на физическите лица, потребителите и представителите на бизнеса да допринесат за процеса на вземане на решения. Тя също така ще засили обмена и разпространяването на експертен опит и знания. Програмата ще подпомага много специфични видове действия в следните области: подобряване на конкурентоспособността, по-специално на МСП, както и стандартизация и спешни мерки в контекста на хранителната верига.

Освен това програмата осигурява рамка за финансиране на разработването, изготвянето и разпространението на европейска статистика по смисъла на член 13 от Регламент (ЕО) № 223/2009³¹.

Нито едно от действията не надхвърля абсолютно необходимото за постигането на целите на програмата за установяване на добре функциониращ вътрешен пазар, насърчаване на конкурентоспособността на МСП и изготвяне на европейска статистика. Действията се основават на анализ на реалните нужди по места, но също така отчитат правните изисквания (напр. спешни ветеринарни и фитосанитарни мерки, европейска статистика). Комисията ще осъществява функции по координиране, изпълнение и управление съобразно условията, предвидени в Договорите.

Следователно целите на програмата ще бъдат постигнати по много по-пропорционален начин на равнището на Съюза, отколкото на равнището на държавите членки.

Параграф 3.3 от оценката на въздействието съдържа препратка към добавената стойност на Съюза.

- **Избор на инструмент**

В оценката на въздействието се заключава, че намесата на Съюза чрез програма за финансиране е целесъобразна. Обединяването на всички предходните програми, дейностите, финансирани по-рано по бюджетни редове за вътрешния пазар, конкурентоспособността на МСП и европейската статистика в една единствена програма ще подобри съгласуваността и интегрирането на действията. Същевременно това ще намали броя на различаващите се и фрагментирани правила за финансиране.

В съответствие със законодателната политика на Комисията, приета в рамките на МФР, програмата за финансиране се предлага под формата на регламент.

³¹

Регламент (ЕО) № 223/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2009 г. относно европейската статистика и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1101/2008 за предоставянето на поверителна статистическа информация на Статистическата служба на Европейските общности, на Регламент (ЕО) № 322/97 на Съвета относно статистиката на Общността и на Решение 89/382/ЕИО, Евратом на Съвета за създаване на Статистически програмен комитет на Европейските общности (ОВ L 87, 31.3.2009 г., стр. 164).

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ РЕТРОСПЕКТИВНИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- Ретроспективни оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство

Предложената програма се основава на извлечените поуки от оценките на предходните програми. В нея също така се вземат предвид резултатите от оценките и обществените консултации относно дейностите, финансирани по-рано по бюджетни редове за вътрешния пазар, или от оценката на необходимостта от прилагане на нови бюджетни редове.

Следва да се отбележи по-специално, че само 6 % от гражданите на ЕС смятат, че са добре информирани за правата си като граждани на Съюза, и само 36 % се чувстват сравнително добре информирани³². По време на обществената консултация относно единния цифров портал³³ 80 % от предприятията посочиха, че спазването на националните изисквания в други държави е трудно. Сред физическите лица 60 % посочиха, че им е трудно или донякъде трудно да разберат кои национални изисквания трябва да спазват, когато се преместват в друга държава членка³⁴.

Оценката по REFIT³⁵ на функционирането на надзора на пазара за продукти разкри също така липсата на информираност сред предприятията за правилата и недостатъчна прозрачност по отношение на съответствието на продуктите с изискванията. В оценката се констатира, че несъответствието се дължи, наред с други неща, на разпокъсаността на организацията на надзора на пазара в Съюза. За финансирането на съвместни действия на органите по надзор на пазара е необходима по-съгласувана рамка за координация, за да се намалят несъответстващите на изискванията продукти в рамките на вътрешния пазар.

По отношение на политиката в областта на конкуренцията изследванията „Евробарометър“ от 2010 г. и 2014 г. показват липсата на осведоменост на обществеността за това към кого да се обърнат, когато са изправени пред по-високи цени, по-малък избор на продукти или доставчици или по-ниско качество. Освен това изследване Евробарометър от 2016 г. показва само ограничено познаване и осведоменост за правилата за държавна помощ.

Оценката на програма „Потребители“³⁶ подчерта нейната бавна реакция при нови предизвикателства на пазара, характеризира се с бързи и често непредсказуеми социални и технологични промени. В оценката се подчертават също така специфични за някои държави членки ограничения, които възпрепятстват оптималното използване, обикновено поради ограничени ресурси.

³² Евробарометър 430: Гражданство на Европейския съюз — март 2016 г.

³³ https://ec.europa.eu/growth/content/public-consultation-single-digital-gateway-0_en.

³⁴ Работен документ на службите на Комисията — обзорец доклад за консултацията със заинтересованите страни относно единния цифров портал — Придружаващ документ към Предложение за регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на единен цифров портал за предоставяне на информация, процедури и услуги за оказване на съдействие и решаване на проблеми и за изменение на Регламент (ЕС) № 1024/2012 (SWD/2017/0212 final — 2017/086 (COD)).

³⁵ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=SWD:2017:0469:FIN>

³⁶ Регламент (ЕС) № 254/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. относно многогодишна програма „Потребители“ за периода 2014—2020 г. и за отмяна на Решение № 1926/2006/ЕО (ОВ L 84, 20.3.2014 г., стр. 42).

Междинната оценка на програмата за хранителната верига³⁷ показва, че всички дейности в тази област, получаващи финансова помощ от Съюза, запазват основното си значение за здравето на хората, животните и растенията по цялата хранителна верига. Тази програма бе показала също така своята гъвкавост за справяне с възникващите потребности за съфинансиране, особено по отношение на огнищата на болести по животните и вредители по растенията.

И накрая, текущата оценка на Европейската статистическа програма³⁸ показва, че е необходимо да се създаде постоянен капацитет, за да се реагира по-бързо на възникващите нови потребности от данни. Глобализацията, цифровизацията и бързата технологична промяна представляват предизвикателство за основите на измерването на икономическите резултати, т.е. Брутният вътрешен продукт и основните икономически показатели. Поради това е необходимо да бъдат положени съществени усилия за разработване на нови методологии. Необходимо е да се адаптира събирането на данни, за да се включат всички налични източници на данни.

- **Консултации със заинтересованите страни**

Обществената консултация относно предложението за многогодишната финансова рамка бе проведена в периода от 10 януари до 9 март 2018 г. Въпросникът обхваща инвестициите, научните изследвания и иновациите, МСП и вътрешния пазар.

Около 80 % от заинтересованите страни смятат, че програмите и фондовете на Съюза са с повече добавена стойност, отколкото би могло да се постигне на национално равнище. Вътрешния пазар бе счетен за най-добрият пример за добавената стойност от Съюза, тъй като бе счетен за обществено благо, което води до реална и осезаема стойност.

Повечето респонденти посочиха сред най-големите предизвикателства по отношение на програмата подкрепата за МСП и за промишлено развитие, лоялната конкуренция и безопасността на храните. Като цяло между 20 % и 50 % от респондентите смятат, че свързаните с програмата политики допринасят в пълна или сравнително голяма степен за справянето с тези предизвикателства. Свободното движение на стоки в Съюза е получило най-висока оценка (50 % от всички отговори). Следват подкрепата за промишленото развитие (42 %), предоставянето на статистика на Съюза (40 %) и подкрепата за капиталовите потоци и инвестициите (39 %). Само 12 % от респондентите смятат, че тези политики не са имали никакъв успех.

- **Оценка на въздействието**

Изготвянето на предложената програма бе предмет на оценка на въздействието. Бяха анализирани следните три общи сценария:

- Вариант 1: **сценарий „запазване на статуквото“**, при който продължава изпълнението на текущите многогодишни програми и бюджетни редове, а новите предложения за разходи се добавят чрез отделни основни актове.
- Вариант 2: **интегриран сценарий**, при който се приема нова програма за изпълнение на текущите и новите програми и бюджетни редове, които попадат в нейния обхват. Това става чрез един основен акт, който е

³⁷ Междинна оценка на Регламент (ЕС) № 652/2014.

³⁸ Докладът все още не е публикуван, но е на разположение при отправено към Евростат искане.

достатъчно гъвкав, за да се запазят специфичните правни и институционални изисквания.

- Вариант 3: **напълно интегриран сценарий**, при който всички програми от обхвата на текущата програма се включват в един общ основен акт с еднакви правни и институционални изисквания за всички дейности, които попадат в обхвата ѝ.

Вариант 2 — създаване на нова, интегрирана програма — беше счетен за предпочитан вариант. Беше отчетен фактът, че спрямо вариант 3 това е много по-малко амбициозен вариант, който обаче осигурява реалистичен и прагматичен начин за постигане на допълнително опростяване, гъвкавост и полезни взаимодействия между отделните програми и бюджетни редове, попадащи в нейния обхват. В същото време той ще даде възможност за изпълняване на специфичните правни и институционални изисквания за управлението на тези отделни програми. Примери за това са спешните ветеринарни и фитосанитарни мерки и Европейската статистическа програма³⁹, за които са налице специални институционални и управленски структури, които не са от значение за другите части на програмата.

Оценката на въздействието получи положително становище от Комитета за регулаторен контрол⁴⁰. Комитетът обаче представи няколко съображения и препоръки за подобрения, които бяха отразени по следния начин:

Препоръки на Комитета за регулаторен контрол	Въведени изменения
Докладът следва да бъде актуализиран, за да се отразяват и обяснят последните решения относно обхвата на програмата.	Раздел 1.1 „ <i>обхват и контекст</i> “ бе разширен, за да отразява обхвата на програма „Единен пазар“.
Във въведението на доклада би могло по-добре да се обясни естеството на специфичните за програмата приложения. Следва да се коригират несъответствията между приложенията и доклада. Докладът следва да включва констатациите от приложенията в основния доклад, които са от значение за бюджета на програма „Единен пазар“. В него следва да се посочват промените в рамките на отделните програми, които ще бъдат въведени в следващия период. Той следва също така да отразява ясно становището на заинтересованите страни при представянето на контекста на политиките и новите приоритети. Докладът следва да разясни по какъв	Естеството на специфичните за програмата приложения са пояснени в раздел 1.1 „ <i>Обхват и контекст</i> “. Основните констатации от (под)програмите на програма „Единен пазар“ са разяснени в основния доклад на оценката на въздействието в таблица (1.3 <i>Основни извлечени поуки от програмите и бюджетните редове, включени в програма „Единен пазар“</i>), а основните промени в (под)програмите са добавени в таблица (2.1 <i>Основни корекции в съществуващите програми/бюджетни редове</i>). Освен това са пояснени становищата на заинтересованите страни.

³⁹ Формулирана в Регламент (ЕО) № 223/2009 относно европейската статистика.
⁴⁰ SEC(2018)294.

начин са подходящо отразени изразените опасения, по-специално във връзка с определянето на приоритетите, например по отношение на здравето, както и безопасната и устойчива хранителна верига.	
В доклада се определят общите приоритети на програмата „Единен пазар“, но би могло да се обърне повече внимание на определянето на приоритети както в рамките на програмата, така и на подпрограмите. В този смисъл анализът би могъл да отрази сценариите за премахване на дейности и/или постигане на полезни взаимодействия с цел адаптиране към евентуални бюджетни ограничения.	В доклада бе добавен раздел 3.3 относно „възможните приоритети в отговор на базовия сценарий ЕС-27“.
В доклада биха могли да се разяснят по-добре съгласуваността и възможните полезни взаимодействия между инструментите на програмата „Единен пазар“ и други програми по линия на МФР.	Част <i>Изключения от приложното поле и съгласуваност с други програми по линия на МФР</i> в раздел 1.1 бе разширена с допълнителна информация относно съгласуваността и възможните полезни взаимодействия с други програми.

• **Опростяване**

Както бе обяснено по-горе, предложената програма обединява дейности, финансирани по-рано по шест предходни програми, включително Европейската статистическа програма, но и дейности, финансирани по-рано по няколко бюджетни реда на Комисията⁴¹, свързани с вътрешния пазар. Програмата включва и нови инициативи⁴², които имат за цел подобряване на функционирането на вътрешния пазар.

Следователно с предложената програма се рационализират и използват полезните взаимодействия между различните действия. Тя също така предвижда по-гъвкава и адаптивна рамка за финансиране, насочена към гарантиране и задълбочаване на добре функциониращ вътрешен пазар по най-разходоэффективен начин.

• **Основни права**

Програмата гарантира пълното спазване на правата и принципите, заложи в Хартата на основните права на Европейския съюз, и допринася за упражняването на няколко от тези права. По-специално целите на програмата са да гарантира най-вече здравето на гражданите в съответствие с член 35 от Хартата и защитата на потребителите в

⁴¹ Осъществяване и развитие на единен пазар на финансови услуги; дружествено право; механизми за управление на вътрешния пазар; подкрепа за дейности по стандартизация, функциониране и развитие на вътрешния пазар за стоки и услуги, подкрепа за разработване на митническа и данъчна политика.

⁴² Амбициозна и иновативна политика в областта на конкуренцията за по-силен Съюз в ерата на цифровите технологии, инициатива за съвместни клъстери.

съответствие с член 38 от Хартата. Тя допринася също така за правото на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес, както е предвидено в член 47 от Хартата. Програмата има също така за цел да укрепи свободата на стопанска инициатива в съответствие с правото на Съюза и с националните законодателства и практики (член 16).

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

На 2 май 2018 г. Комисията прие предложение за следващата многогодишна финансова рамка за периода, започващ през 2021 г. В съответствие с това предложение, в настоящия регламент се съдържа бюджетна рамка в размер на 4 088 580 000 EUR (по текущи цени) за периода, започващ през 2021 г.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизми за мониторинг, оценка и докладване**

Предложената програма ще бъде изпълнявана предимно при пряко управление, като се използват по-специално безвъзмездни средства, награди и обществени поръчки.

Очаква се части на програмата да бъдат изпълнявани от изпълнителни агенции. Това се отнася по-специално за дейностите във връзка с конкурентоспособността на предприятията и МСП и обучението в областта на здравето на хората, животните и растенията по хранителната верига, както и за подкрепата за хуманното отношение към животните.

Въздействието на програмата ще бъде оценено чрез междинна и окончателна оценка, както и чрез непрекъснат мониторинг на набор от основни показатели на високо равнище за изпълнението. Тези оценки ще бъдат извършени в съответствие с точки 22 и 23 от Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г.⁴³, в което трите институции потвърдиха, че оценките на действащото законодателство и политика следва да служат като база за оценки на въздействието на вариантите за по-нататъшни действия. При този процес ще се извърши оценка на въздействията на програмата по места въз основа на показатели и целеви стойности и на подробен анализ на степента, в която инструментът може да се счита за важен, ефективен и ефикасен и в която допринася с добавена стойност от Съюза и е съгласуван с останалите политики на Съюза. Оценките ще включват извлечените поуки за установяване на евентуални пропуски или проблеми, както и възможностите за допълнително подобряване на действията или на резултатите от тях и за спомагане за извличане на максимално въздействие от тях.

Резултатите и крайните продукти от програмата ще бъдат редовно оценявани чрез всеобхватна система за мониторинг, основаваща се на определени показатели с цел да се осигури стойност за вложените ресурси. Тъй като програмата играе предимно подкрепяща роля, като подпомага администрациите на държавите членки при обмена на информация и повишава техния капацитет, системата за мониторинг цели, наред с другото, проследяване на напредъка на дейностите по програмата посредством показатели за крайните продукти.

⁴³ Междунституционално споразумение между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Европейската комисия за по-добро законотворчество от 13 април 2016 г. (ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1—14).

- **Подробно разяснение на отделните разпоредби на предложението**

ГЛАВА I Общи разпоредби

Обхватът на програмата включва областите вътрешен пазар, конкурентоспособност на МСП и европейска статистика по всеобхватен начин.

Специфичните за програмата цели се отнасят за:

- по-доброто функциониране на вътрешния пазар;
- повишаването на конкурентоспособността на предприятията, особено на МСП;
- увеличаването на стандартизацията;
- насърчаването на интересите на потребителите;
- допринасянето за високо равнище на опазване на здравето на хората, животните и растенията по цялата хранителна верига; и
- изготвянето и съобщаването на висококачествена статистика за Европа.

Програмата ще бъде отворена за участие на държавите членки, членките на Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ), които са членки на Европейското икономическо пространство (ЕИП), присъединяващите се държави, държавите кандидатки и потенциалните държави кандидатки. В съответствие с общата политика на Съюза, държавите, обхванати от европейската политика за съседство, също ще имат възможност да участват в програмата при определени условия. Освен това програмата ще бъде отворена за Швейцария в съответствие с условията, определени в Споразумението между Европейската общност и Конфедерация Швейцария за сътрудничество в областта на статистиката⁴⁴.

Програмата ще се изпълнява чрез най-често използваните механизми за изразходване на бюджета на Съюза, а именно обществените поръчки и безвъзмездните средства.

Глава II Безвъзмездни средства

В настоящата глава се посочват общите видове действия, които ще се прилагат по отношение на всички специфични цели. Те включват:

- подкрепа за ефективното прилагане и модернизиране на правната уредба на Съюза чрез събиране и анализи на данни;
- проучвания и оценки;
- дейности за изграждане на капацитет и за улесняване на съвместните действия между държавите членки, както и между техните компетентни органи и Комисията и децентрализираните агенции на Съюза;
- финансиране на механизми, позволяващи на физическите лица, потребителите и представителите на бизнеса да допринесат за процеса на вземане на решения; и
- засилване на обмена и разпространяването на експертен опит и знания.

⁴⁴ ОВ L 90, 28.3.2006 г., стр. 2.

Освен това в тази глава се посочват много специфични и целенасочени строго ограничени видове действия в следните области: подобряване на конкурентоспособността, по-специално на МСП, стандартизация и спешни мерки за цялата хранителна верига. В тази глава се посочват и специфичните дейности за прилагане на рамката за финансиране на разработването, изготвянето и разпространението на европейска статистика по смисъла на член 13 от Регламент (ЕО) № 223/2009.

За да се постигне максимално опростяване, тази глава постановява или допълнителни условия, или дерогации от Финансовия регламент относно изискванията за допустимост за субекти, изключения от изискването за покана за представяне на предложения, правила за съфинансиране, допустими разходи и т.н.

Глава III Програмиране, мониторинг и оценка

Изпълнението на програмата следва да се основава на годишна или многогодишна работна програма или програми. С оглед на средносрочния до дългосрочен характер на поставените цели и въз основа на натрупания с течение на времето опит работните програми могат да обхващат няколко години. Въпреки че не оказват въздействие върху изпълнението на програмата, многогодишните работни програми ще намалят административната тежест.

В приложение IV е добавен списък на основни показатели, за да се подобрят от самото начало мониторингът на програмата и нейните резултати. Комисията ще бъде оправомощена да приема делегирани актове с цел изменение на рамката за мониторинг и оценка и на списъка с показатели, когато това е необходимо.

Предложението на Комисията за многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г. определя по-амбициозна цел за включване на целите във връзка с климата във всички програми на Съюза, като общата цел е 25 % от бюджетните разходи на Съюза да допринасят за цели във връзка с климата. Приносът на настоящата програма за постигане на общата цел ще бъде проследяван чрез система на Съюза от маркери за климата на подходящо ниво на разбивка, включително използване на по-точни методики, когато има такива. Комисията ще продължи да представя информацията ежегодно от гледна точка на бюджетните кредити за поети задължения в контекста на годишния проектобюджет.

За да се подкрепи пълното оползотворяване на потенциала на програмата да допринесе за целите във връзка с климата, Комисията ще работи за определянето на съответните действия още при изготвянето на програмата, както и в процеса на нейното изпълнение, преглед и оценка.

Ще бъде извършена междинна и окончателна оценка.

Глава IV Преходни и заключителни разпоредби

Ще бъде предоставяна последователна, ефективна и пропорционална целева информация на различни видове публика, включително медиите и обществеността.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за създаване на програма за единния пазар, конкурентоспособността на предприятията, включително малките и средните предприятия, и европейската статистика и за отмяна на регламенти (ЕС) № 99/2013, (ЕС) № 1287/2013, (ЕС) № 254/2014, (ЕС) № 258/2014, (ЕС) № 652/2014 и (ЕС) 2017/826

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,
като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 43, параграф 2, член 168, параграф 4, буква б) и членове 114, 173 и 338 от него,
като взеха предвид предложението на Европейската комисия,
след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,
като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет⁴⁵,
като взеха предвид становището на Комитета на регионите⁴⁶,
в съответствие с обикновената законодателна процедура,
като имат предвид, че:

- (1) Вътрешният пазар е крайъгълен камък на Съюза. От самото му създаване той се оказва основен фактор, допринасящ за растежа, конкурентоспособността и заетостта. Той създаде нови възможности и доведе до икономии от мащаба за европейските предприятия, по-специално микропредприятията и малките и средните предприятия (МСП), и укрепи тяхната индустриална конкурентоспособност. Вътрешният пазар допринесе за създаването на работни места и за по-голям избор на по-ниски цени за потребителите. Той продължава да бъде двигател за изграждането на по-силна, по-балансирана и по-справедлива икономика. Той е едно от големите постижения на Съюза и най-надеждният му актив в условията на все по-глобализиран свят.
- (2) Вътрешният пазар трябва непрекъснато да се адаптира към бързо променящата се среда на цифровата революция и глобализацията. Новата ера на цифровите иновации продължава да предоставя възможности за предприятия и гражданите, да създава нови продукти и бизнес модели, но също така представлява предизвикателство за регулирането и правоприлагането.
- (3) Основната част от законодателството на Съюза е насочена към подкрепа на функционирането на вътрешния пазар. Това се отнася по-специално за конкурентоспособността, стандартизацията, защитата на потребителите, надзора на пазара и регулирането на хранителната верига, но и за правилата относно стопанските,

⁴⁵ ОВ С , г., стр. .

⁴⁶ ОВ С , г., стр. .

търговските и финансовите операции и насърчаването на лоялната конкуренция за осигуряване на еднакви условия на конкуренция, които са от основно значение за функционирането на вътрешния пазар.

- (4) Въпреки това все още са налице или се появяват нови пречки за правилното функциониране на вътрешния пазар. Приемането на правила е само първата стъпка, като също толкова важно е да осигури ефективното им прилагане. В крайна сметка става въпрос за доверието на гражданите в Съюза и в способността му да постига резултати и да създава работни места и растеж, като същевременно защитава обществен интерес.
- (5) Понастоящем съществуват няколко програми за действие на Съюза в областите конкурентоспособност на предприятията, включително МСП, защита на потребителите, клиенти и крайни ползватели на финансови услуги, изготвяне на политиката на Съюза относно финансовите услуги и хранителна верига. Някои допълнителни дейности са пряко финансирани по бюджетни редове за вътрешния пазар. Необходимо е да се рационализира и оптимизира взаимодействието между различните дейности и да се осигури по-гъвкава и адаптивна рамка за финансиране на дейности, насочени към постигане на добре функциониращ вътрешен пазар по най-разходоэффективен начин. Поради това е необходимо да се създаде нова програма, която да обединява дейностите, финансирани по-рано по тези програми и по други съответни бюджетни редове. Програмата следва да включва и нови инициативи, които имат за цел подобряване на функционирането на вътрешния пазар.
- (6) Разработването, изготвянето и разпространението на европейска статистика са предмет на отделна Европейска статистическа програма, създадена с Регламент (ЕС) № 99/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁴⁷. С цел да се осигури непрекъснатост по отношение на изготвянето и разпространението на европейска статистика новата програма следва също така да включва дейностите, обхванати от Европейската статистическа програма, като осигури рамка за разработването, изготвянето и разпространението на европейска статистика. Новата програма следва да установи финансова рамка за европейската статистика за предоставяне на висококачествена, съпоставима и надеждна статистика за Европа с цел подпомагане на разработването, прилагането, мониторинга и оценката на всички политики на Съюза.
- (7) Поради това е уместно да се създаде програма за вътрешния пазар, конкурентоспособността на предприятията, включително микропредприятията и малките и средните предприятия, и европейската статистика („програмата“). Програмата следва да бъде за срок от седем години — от 2021 г. до 2027 г.
- (8) Програмата следва да подпомага изготвянето, изпълнението и прилагането на законодателството на Съюза, което е в основата на правилното функциониране на вътрешния пазар. Програмата следва да подпомага създаването на подходящи условия за увеличаване на възможностите на всички участници на вътрешния пазар — предприятия, гражданите, включително потребителите, гражданското общество и публичните органи. За постигането на това програмата следва да има за цел да осигури конкурентоспособността на предприятията, особено на МСП, но и да подпомогне прилагането на законодателството за защита на потребителите и правилата за безопасност и да повиши информираността на предприятията и физическите лица, като им предостави подходящите инструменти, знания и компетентност, за да могат да вземат решения въз основа на подходяща информация, както и да засили тяхното участие в

⁴⁷ Регламент (ЕС) № 99/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2013 г. относно Европейската статистическа програма за периода 2013—2017 г. (ОВ L 39, 9.2.2013 г., стр. 12).

изработването на политиките на Съюза. Освен това програмата следва да има за цел да подобри регулаторното и административното сътрудничество, по-специално чрез обмен на най-добри практики, изграждане на знания и компетентност, включително използване на стратегическите обществени поръчки. Програмата също така следва да бъде насочена към подпомагане на разработването на висококачествени международни стандарти, които да са в основата на изпълнението на законодателството на Съюза. Това включва и определяне на стандарти в областта на финансовото отчитане и одита, като по този начин се допринесе за прозрачността и доброто функциониране на капиталовите пазари на Съюза и да се укрепи защитата на инвеститорите. Програмата следва да подпомага създаването на правила и стандарти и чрез осигуряване на възможно най-широко участие на заинтересованите страни. Сред целите на програмата следва също така да бъде подпомагането на изпълнението и прилагането на законодателството на Съюза, като се гарантира висока степен на опазване на здравето на хората, животните и растенията по хранителната верига, както и по-хуманното отношение към животните.

- (9) Модерният вътрешен пазар стимулира конкуренцията и носи ползи за потребителите, предприятията и служителите. По-доброто използване на постоянно развиващия се вътрешен пазар на услугите следва да помогне на европейските предприятия да създават работни места и да разширяват дейността си през граница, да предлагат по-богат избор от услуги на по-изгодни цени, както и да поддържат високи стандарти за защита на потребителите и работниците. За да се постигне това, програмата следва да допринесе за премахване на оставащите пречки и да осигури нормативна уредба, която да благоприятства нови иновативни бизнес модели.
- (10) За много промишлени продукти регулаторните пречки на вътрешния пазар са премахнати чрез механизми за превенция и приемането на общи правила, а в случаите, когато такива правила на Съюза не съществуват — чрез принципа на взаимното признаване. В областите, които не са уредени от законодателството на Съюза, принципът на взаимното признаване означава, че продуктите, които се предлагат законно на пазара в една държава членка, се ползват от правото на свободно движение и може да се продават в друга държава членка. Неадекватното прилагане на взаимното признаване обаче затруднява достъпа на дружествата до пазари в други държави членки. Въпреки високата степен на интеграция на пазара на стоки, този факт е причина да се пропускат възможности за икономиката като цяло. Поради това програмата следва да има за цел да подобри прилагането на взаимното признаване в областта на стоките и да намали броя на незаконните и несъответстващите на изискванията стоки, навлизащи на пазара.
- (11) Новите предизвикателства за регулирането и правоприлагането са свързани с бързо променящата се среда на цифровата революция по въпроси като киберсигурността, „интернет на нещата“ или изкуствения интелект. В случай на възникване на щета строгите правила за безопасност на продуктите и наказателната отговорност са от съществено значение, за да се гарантират мерки на политиката, които да дадат възможност на европейските граждани, включително потребителите, и предприятията да се ползват от тези правила. Поради това програмата следва да допринесе за бързо адаптиране и прилагане на режим на Съюза за наказателна отговорност в областта на продуктите, който да насърчава иновациите.
- (12) Пускането на пазара на продукти, които не са в съответствие с правото на Съюза, поставя тези, които спазват правилата, в неизгодна позиция и могат да застрашат потребителите. Много предприемачи не се съобразяват с правилата — било защото не ги познават, било умишлено, за да спечелят конкурентно предимство. Органите за надзор на пазара често не разполагат с достатъчно финансови средства и са ограничени от националните граници, докато предприемачите търгуват на европейско или дори на

глобално равнище. Що се отнася по-специално до електронната търговия, органите за надзор на пазара срещат големи трудности при проследяването на несъответстващи на изискванията стоки, внесени от трети държави и при откриването на отговорния субект в тяхната юрисдикция. Поради това програмата следва да цели да повиши съответствието на продуктите с изискванията, като предостави подходящи стимули за предприемачите, засили проверките на съответствието и поощри трансграничното сътрудничество между правоприлагащите органи. Програмата също така следва да допринесе за консолидиране на съществуващата рамка за дейности по надзор на пазара, да насърчи съвместните действия на органите за надзор на пазара от различни държави членки, да подобри обмена на информация и да насърчи сближаването и по-тясното интегриране на дейностите по надзор на пазара.

- (13) Безопасността на продуктите е засягащ всички въпрос. Органите за оценяване на съответствието проверяват дали продуктите отговарят на изискванията за безопасност, преди да бъдат пуснати на пазара. Поради това е от първостепенно значение органите за оценяване на съответствието да са надеждни и компетентни. Съюзът е въвел система за акредитация на органите за оценяване на съответствието с цел проверка на тяхната компетентност, безпристрастност и независимост. Основното предизвикателство понастоящем е системата за акредитация да се поддържа в съответствие с актуалната ситуация и да се гарантира, че тя се прилага с еднаква строгост в целия Съюз. Поради това програмата следва да подкрепя мерките за гарантиране на това, че органите за оценяване на съответствието продължават да отговарят на регулаторните изисквания, и за укрепване на европейската система за акредитация, по-специално в новите области на политиката, чрез подкрепа на Европейската организация за акредитация (EA), посочена в член 14 от Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент и на Съвета⁴⁸.
- (14) Тъй като потребителските пазари не познават граници с развитието на онлайн търговията и туристическите услуги, е важно да се гарантира, че пребиваващите в Съюза потребители могат да се ползват от адекватна защита при вноса на стоки и услуги от икономически оператори, установени в трети държави. Поради това програмата следва да позволи да се подпомогне сътрудничеството със съответните органи, намиращи се в трети държави, които са основни търговски партньори на Съюза, когато това е необходимо.
- (15) Публичните органи използват обществените поръчки, за да се гарантира стойност за изразходваните публични средства и да се допринесе за по-иновативен, устойчив, приобщаващ и конкурентен вътрешен пазар. Директива 2014/23/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁴⁹, Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁵⁰ и Директива 2014/25/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁵¹ осигуряват правната уредба за интеграция и ефективно функциониране на пазарите за обществени поръчки,

⁴⁸ Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. за определяне на изискванията за акредитация и надзор на пазара във връзка с предлагането на пазара на продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 339/93 (ОВ L 218, 13.8.2008 г., стр. 30).

⁴⁹ Директива 2014/23/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за възлагане на договори за концесия (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 1).

⁵⁰ Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 65).

⁵¹ Директива 2014/25/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. относно възлагането на поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги и за отмяна на Директива 2004/17/ЕО (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 243).

съставляващи 14 % от брутния вътрешен продукт на Съюза, която създава ползи на публичните органи, предприятията и гражданите, включително потребителите. Поради това програмата следва да подкрепя мерките за гарантиране на по-широко използване на стратегическите обществени поръчки, професионализация на обществените купувачи, подобряване на достъпа на МСП до пазарите за обществени поръчки, увеличаване на прозрачността, почтеност и по-качествени данни, засилване на цифровата трансформация на обществените поръчки и насърчаване на съвместните обществени поръчки чрез укрепване на подхода на партньорство с държавите членки, подобряване на събирането на данни и анализа на данните, включително чрез разработване на специални ИТ инструменти, подпомагане на обмена на опит и добри практики, предоставяне на насоки, договаряне на полезни търговски споразумения, укрепване на сътрудничеството между националните органи и стартиране на пилотни проекти.

- (16) За да се постигнат целите на програмата и да се улесни животът на гражданите и предприятията, е необходимо да бъдат въведени висококачествени, насочени към отделния ползвател обществени услуги. Това означава, че публичните администрации ще трябва да започнат да работят по нови начини, да премахват пречките между различните части на администрацията на своята държава и да се ангажират със съвместното създаване на тези обществени услуги с гражданите и предприятията. Постоянното, непрекъснато увеличаване на трансграничната дейност в рамките на вътрешния пазар изисква също така предоставянето на актуална информация за правата на предприятията и гражданите, но и за административните формалности. Освен това основно значение придобива предоставянето на правни съвети и помощ за решаване на проблеми, които възникват на транснационално равнище. В допълнение е необходимо националните администрации да бъдат свързани по прост и ефективен начин, както и да се оцени начинът, по който вътрешният пазар функционира по места. Поради това програмата следва да подпомага следните съществуващи механизми за управление на вътрешния пазар: портала „Вашата Европа“, който следва да е гръбнакът на бъдещия Единен цифров портал, сайта „Вашата Европа — Съвети“, SOLVIT, Информационната система за вътрешния пазар и информационното табло за вътрешния пазар, за да подобри живота на гражданите и способността на предприятията да търгуват през граница.
- (17) Програмата следва да подпомага развитието на нормативна уредба на Съюза в областта на дружественото право и корпоративното управление, както и договорното право, с цел предприятията да бъдат по-ефективни и конкурентоспособни, като същевременно се осигури защита за заинтересованите страни, засегнати от дейностите на дружествата, и с цел да се реагира при нововъзникващи предизвикателства за политиката. Тя следва също така да гарантира подходящо оценяване, изпълнение и прилагане на съответните достижения на правото на Съюза, да информира заинтересованите лица и да им съдейства, както и да насърчава обмена на информация в тази област. Освен това програмата следва да подкрепя инициативите на Комисията, благоприятстващи ясна и адаптирана правна уредба за основаната на данни икономика и иновациите. Тези инициативи са необходими, за да се увеличи правната сигурност по отношение на договорното и извъндоговорното право, по-специално що се отнася до наказателната отговорност и етиката в контекста на нововъзникващи технологии, като например „интернет на нещата“, изкуствения интелект, роботиката, триизмерния печат. Програмата следва да има за цел стимулиране на разработването на основани на данни предприятия, тъй като те ще бъдат от решаващо значение за конкурентоспособността на икономиката на Съюза в световен мащаб.

- (18) Програмата следва също така да подпомага правилното и пълно транспониране и прилагане от страна на държавите членки на правната уредба на Съюза за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма, както и развитието на бъдещи политики за справяне с новите предизвикателства в тази област. Тя следва да предоставя подкрепа и за съответните дейности на международни организации от европейски интерес, като например Комитета на експертите за оценка на мерките за борба срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма към Съвета на Европа.
- (19) Осъществяването и развитието на вътрешния пазар в областта на финансовите услуги, финансовата стабилност и съюза на капиталовите пазари, включително финансирането за устойчиво развитие, силно зависят от основаните на данни мерки на политиката, предприети от Съюза. За да се постигне тази цел, Комисията следва да има активна роля в постоянния мониторинг на финансовите пазари и финансовата стабилност, оценяването на прилагането на законодателството на ЕС от държавите членки, като преценява дали съществуващото законодателство е пригодно за целта и установява възможни области на действие, когато се появят нови рискове, при непрекъснато участие на заинтересованите страни на всички етапи от изготвянето на политиките. Тези дейности се основават на изготвянето на анализи, проучвания, учебни материали, изследвания, оценки на съответствието, други оценки и статистически данни и се поддържат от информационни системи и комуникационни инструменти.
- (20) Като се има предвид, че вътрешният пазар, както е определен в член 3 от Договора за Европейския съюз, включва система, която гарантира, че няма нарушаване на конкуренцията, програмата следва да подпомага политиката на Съюза в областта на конкуренцията, мрежите и сътрудничеството с националните органи и съдилища, както и достигане до по-широка група от заинтересовани страни посредством комуникация и обясняване на правата, ползите и задълженията, произтичащи от политиката на Съюза в областта на конкуренцията.
- (21) По-специално програмата трябва да се справи с радикалните последици за конкуренцията и функционирането на вътрешния пазар, които произтичат от продължаващата трансформация на икономиката и бизнес средата, по-специално чрез експоненциалното нарастване и използване на данните предвид все по-честото прибягване до изкуствен интелект и други ИТ инструменти и знания от страна на дружествата и техните съветници. От съществено значение е също така програмата да подпомага работата в мрежа и сътрудничеството с органите и съдилища на държавите членки, като се има предвид, че ненарушената конкуренция и функционирането на вътрешния пазар зависят в много голяма степен от действия на тези субекти. Предвид особено ролята на политиката в областта на конкуренцията за предотвратяване на неблагоприятните последици за вътрешния пазар, произтичащи от антиконкурентно поведение извън границите на Съюза, програмата следва също така да подкрепя сътрудничеството с органите на трети държави, когато това е целесъобразно. Накрая следва да се отбележи, че е необходимо да се разширят информационните дейности, за да се даде възможност на повече граждани и дружества да извлекат пълните ползи от лоялната конкуренция на вътрешния пазар. Като се има предвид, че някои от инициативите в програмата са нови и че частта на програмата относно конкуренцията е особено засегната от динамичната промяна на условията на вътрешния пазар, по-специално по отношение на изкуствения интелект, технологията на големите информационни масиви, киберсигурността и технологиите за цифрова криминалистика, чиито темпове и мащаб трудно могат да бъдат предвидени, се очаква, че ще е необходима гъвкавост, за да може да се отговори на променящите се потребности по тази част от програмата.

- (22) Изключително важно е да се укрепи конкурентоспособността на европейските предприятия, като същевременно се гарантират действително еднакви условия на конкуренция и отворен и конкурентен вътрешен пазар. МСП са двигателят на европейската икономика, като представляват над 99 % от всички предприятия в Европа, осигуряват две трети от работните места и допринасят значително за създаването на нови работни места с регионално и местно измерение.
- (23) Пред МСП стоят общи предизвикателства, които не засягат големите предприятия в същата степен — получаване на финансиране, намиране на квалифицирана работна сила, намаляване на административната тежест, възприемане на творчеството и иновациите, достъп до пазари и насърчаване на дейностите по интернационализиране. Програмата следва да отстрани тези видове пазарна неефективност по пропорционален начин, като същевременно не наруши неоправдано конкуренцията на вътрешния пазар.
- (24) Много от проблемите, свързани с конкурентоспособността на Съюза, се отнасят до трудностите на МСП при получаването на достъп до финансиране, тъй като за тях доказването на тяхната кредитоспособност е нелека задача и разполагат с недостатъчно обезпечение. Допълнителни предизвикателства за финансирането произтичат от необходимостта МСП да останат конкурентоспособни, като участват активно например в дейности по цифровизация, интернационализация и иновации и повишават квалификацията на работната си ръка. Ограниченият достъп до финансиране оказва отрицателно въздействие върху създаването, растежа и коефициентите на оцеляване на предприятията, както и върху готовността на новите предприемачи да поемат жизнеспособни предприятия при наследяването им.
- (25) За да се преодолеят тези видове неефективност на пазара и да се гарантира, че МСП ще продължат да играят своята роля на основа за конкурентоспособността на икономиката на Съюза, малките и средни предприятия се нуждаят от допълнителна подкрепа посредством дългови и капиталови инструменти, които трябва да бъдат установени по компонента за МСП на фонд InvestEU, създаден с Регламент [...] на Европейския парламент и на Съвета⁵². Механизмът за гарантиране на заеми, създаден с Регламент (ЕС) № 1287/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁵³, е с доказана добавена стойност и се очаква да има благоприятен принос за най-малко 500 000 МСП; негов приемник ще бъде установен по компонента за МСП на фонд InvestEU.
- (26) Целите на политиката на настоящата програма ще бъдат преследвани и чрез финансови инструменти и бюджетна гаранция по компонента за МСП на фонд InvestEU. Финансовата подкрепа следва да се използва за преодоляване на неефективността на пазара или на неоптималните инвестиционни ситуации по пропорционален начин, а действията следва да не се дублират, нито да изместват частното финансиране или да нарушават конкуренцията на вътрешния пазар. Действията следва да имат ясна европейска добавена стойност.
- (27) Програмата следва да осигурява ефективна подкрепа за малките и средните предприятия през целия им жизнен цикъл. Тя следва да се основава на уникалните знания и експертния опит, натрупани във връзка с малките и средните предприятия и промишлените сектори, и на дълъг опит в работата с европейски, национални и регионални заинтересовани страни. Тази подкрепа следва да се основава на успешния

⁵² COM(2018) 439 final.

⁵³ Регламент (ЕС) № 1287/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за създаване на Програма за конкурентоспособност на предприятията и малките и средните предприятия (COSME) (2014—2020 г.) и за отмяна на Решение № 1639/2006/ЕО (ОВ L 347 от 20.12.2013 г., стр. 33).

опит на мрежата „Enterprise Europe“ в качеството ѝ на система за „обслужване на едно гише“ за подобряване на конкурентоспособността на МСП и за развиване на дейността им в рамките на единния пазар и извън него. Планира се мрежата да продължи да предоставя услуги от името на други програми на Съюза, по-специално за програмата „Хоризонт 2020“, като се използват финансовите ресурси на тези програми. Също така схемата за наставничество на нови предприемачи следва да продължи да бъде инструментът, който дава възможност на нови или кандидат предприемачи да придобият стопански опит чрез установяването на връзка с подходящ опитен предприемач от друга държава, като по този начин се даде възможност за укрепване на предприемаческите таланти. Програмата следва да продължава да се стреми да се разраства и да разширява географския си обхват и по този начин да предлага на предприемачите по-широк набор от възможности за установяване на подходящ контакт, допълвайки други инициативи на Съюза, когато е уместно.

- (28) Клъстерите са стратегически инструмент за подпомагане на конкурентоспособността и разширяването на дейността на МСП, тъй като предлагат благоприятна бизнес среда. Следва да се постигне критична маса по отношение на инициативите за съвместни клъстери, за да се ускори растежът на МСП. Чрез свързване на специализирани екосистеми клъстерите създават нови бизнес възможности за МСП и ги интегрират по-добре в европейските и международните стратегически вериги за създаване на стойност. Следва да бъде оказана подкрепа за разработването на транснационални стратегии за партньорство и за осъществяването на съвместни дейности, подкрепяни от Европейската платформа за сътрудничество между клъстери. Устойчивите партньорства следва да бъдат насърчавани с продължаване на финансирането при постигане на междинните цели по отношение на изпълнението и участието. Директното подпомагане на МСП следва да се осъществява чрез клъстерни организации за следните видове дейности: въвеждане на модерни технологии, нови бизнес модели, решения за ниски въглеродни емисии и ефективно използване на ресурсите, творчество и дизайн, усъвършенстване на уменията, привличане на таланти, ускоряване на предприемачеството и интернационализация. Следва да се осъществи връзка с други специализирани участници за подкрепа на МСП, за да се улесни промишленият преход и прилагането на стратегии за интелигентна специализация. Така програмата следва да допринася за растежа и изграждане на връзки със центровете за (цифрови) иновации на Съюза и инвестициите, направени в рамките на политиката на сближаване и програма „Хоризонт Европа“. Могат също така да бъдат проучени евентуалните полезни взаимодействия с програмата „Еразъм“.
- (29) Творчеството и иновациите са ключови фактори за конкурентоспособността на индустриалните вериги на Съюза за създаване на стойност. Те са катализатори за модернизацията на промишлеността и допринасят за интелигентен, приобщаващ и устойчив растеж. Внедряването им от МСП обаче все още изостава. Поради това програмата следва да подпомага целенасочените действия, мрежите и партньорствата за основани на творчеството иновации по цялата индустриална верига за създаване на стойност.
- (30) Европейските стандарти играят важна роля на вътрешния пазар. Те са от жизненоважно значение за конкурентоспособността на предприятията, и по-специално на МСП. Те са също така ключов инструмент за подкрепа на законодателството и политиките на Съюза в някои ключови области, като например енергетиката, изменението на климата, информационните и комуникационните технологии, устойчивото използване на ресурсите, иновациите, безопасността на продуктите, защитата на потребителите,

безопасността на работниците и условията на труд и застаряването на населението, поради което имат положителен принос за обществото като цяло.

- (31) Дейностите по европейската стандартизация се уреждат с Регламент (ЕС) № 1025/2012 на Европейския парламент и на Съвета⁵⁴ и се прилагат посредством дългогодишно публично-частно партньорство, което е от основно значение за постигането на целите, определени в посочения регламент, както и в общите и секторните политики на Съюза в областта на стандартизацията.
- (32) Наличието на добре функционираща обща рамка за финансова отчетност е от съществено значение за вътрешния пазар, за ефективното функциониране на капиталовите пазари и за постигането на интегриран пазар за финансови услуги в контекста на съюза на капиталовите пазари.
- (33) В съответствие с Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета⁵⁵ Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Съвета по международни счетоводни стандарти, и свързаните с тях тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО трябва да бъдат включени в правото на Съюза, за да бъдат използвани от дружествата, чиито ценни книжа са регистрирани на регулиран пазар в Съюза, единствено ако МСФО отговарят на критериите, посочени в същия регламент, включително изискването отчетите да дават „вярна и точна представа“, както е предвидено в член 4, параграф 3 от Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁵⁶, и да допринасят за европейския обществен интерес. Такива международни счетоводни стандарти следва да бъдат разработени в рамките на прозрачен процес, отличаващ се с демократична отчетност. Следователно МСФО играят важна роля при функционирането на вътрешния пазар, поради което Съюзът е пряко заинтересован да гарантира, че процесът, чрез който се разработват и одобряват МСФО, води до установяването на стандарти, съответстващи на изискванията на правната уредба на вътрешния пазар. Поради това е от съществено значение да се установят подходящи механизми за финансиране на Фондацията за МСФО.
- (34) Предвид ролята на Европейската консултативна група за финансова отчетност (ЕКГФО) за извършване на оценка дали МСФО отговарят на изискванията на дружественото право на Съюза и неговата политика в тази област, съгласно предвиденото в Регламент (ЕО) № 1606/2002, е необходимо също така Съюзът да осигури стабилно финансиране за ЕКГФО и по този начин да допринесе за обезпечаване на необходимите ѝ средства. Техническата работа на ЕКГФО следва да бъде съсредоточена върху предоставянето на технически консултации за Комисията относно одобрението на МСФО, както и върху подходящото участие в процеса на разработване на тези МСФО, и следва да гарантира, че интересите на Съюза са отчетени в необходимата степен в процеса на разработване на международни стандарти. Посочените интереси следва да включват концепцията за „предпазливост“, запазването на изискването за „вярна и точна представа“, предвидено в

⁵⁴ Регламент (ЕС) № 1025/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно европейската стандартизация, за изменение на директиви 89/686/ЕИО и 93/15/ЕИО на Съвета и на директиви 94/9/ЕО, 94/25/ЕО, 95/16/ЕО, 97/23/ЕО, 98/34/ЕО, 2004/22/ЕО, 2007/23/ЕО, 2009/23/ЕО и 2009/105/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Решение 87/95/ЕИО на Съвета и на Решение № 1673/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 316, 14.11.2012 г., стр. 12).

⁵⁵ Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 19 юли 2002 г. за прилагането на международните счетоводни стандарти (ОВ L 243, 11.9.2002 г., стр. 1).

⁵⁶ Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета (ОВ L 182, 29.6.2013 г., стр. 19).

Директива 2013/34/ЕС, и за европейския обществен интерес, определен в Регламент (ЕО) № 1606/2002, като отчитат въздействието на стандартите върху финансовата стабилност и икономиката. Следва да бъде създадена и Европейска лаборатория за корпоративна отчетност като част от Европейската консултативна група за финансова отчетност (ЕКГФО) с цел насърчаване на иновациите и разработването на най-добри практики в областта на корпоративното отчитане. В този форум дружествата и инвеститорите могат да обменят най-добри практики, по-специално в областта на нефинансовото отчитане и отчитането по отношение на устойчивостта.

- (35) В областта на задължителния одит през 2005 г. Мониторинговата група — международна организация, която отговаря за наблюдението на реформата на управлението на Международната федерация на счетоводителите (МФС) — създаде Надзорния съвет за отчитане и отразяване на обществения интерес (РЮВ). Ролята на РЮВ е да наблюдава процеса, който води до приемането на Международните стандарти за одит (МСО), и други дейности на МФС от обществен интерес. МСО могат да бъдат приети с цел прилагането им в Съюза, при условие че са разработени по-специално в рамките на надлежен процес, при публичен надзор и прозрачност в съответствие с изискванията по член 26 от Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁵⁷. Предвид въвеждането на МСО в Съюза и ключовата роля на РЮВ за осигуряването на съответствието им с изискванията, установени в Директива 2006/43/ЕО, е важно да се осигурят подходящи механизми за финансиране на РЮВ.
- (36) Съюзът допринася за това да се гарантира високо равнище на защита на потребителите, като им се предоставят възможности и им се отрежда централно място във вътрешния пазар, чрез подпомагане и допълване на политиките на държавите членки, като стремежът е да се създадат условия, гарантиращи на гражданите, когато действат като потребители, възможността да се ползват в пълна степен от предимствата на вътрешния пазар, като така чрез конкретни действия ефективно се обезпечат тяхната безопасност и законните и икономическите им интереси. Съюзът трябва също така да гарантира, че в правото за защита на потребителите и безопасност на продуктите е правилно и еднакво прилагано на място и че предприятията разполагат с еднакви условия за лоялна конкуренция на вътрешния пазар. Освен това е необходимо потребителите да получат възможности и да бъдат насърчени и подпомогнати при вземането на устойчиви решения, като по този начин се допринесе за устойчива, енергийно и ресурсно ефективна и кръгова икономика.
- (37) Програмата следва да има за цел да се повиши осведомеността на потребителите, предприятията, гражданското общество и органите по отношение на правото на Съюза относно потребителите и безопасността и да се предоставят възможности на потребителите и техните представителни организации на национално равнище и на равнището на Съюза, по-конкретно чрез подкрепа за Европейското бюро на съюзите на потребителите (BEUC), което е отдавна установената и призната неправителствена организация, представляваща интересите на потребителите във връзка с всички съответни политики на Съюза, и Европейската асоциация за координация на представяването на интересите на потребителите в процеса на стандартизация (ANEC), представляваща интереса на потребителите във връзка с въпросите за стандартизацията. В този процес следва да се обърне особено внимание на новите пазарни потребности по

⁵⁷ Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2006 г. относно задължителния одит на годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети, за изменение на Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета и за отмяна на Директива 84/253/ЕИО на Съвета (ОВ L 157, 9.6.2006 г., стр. 87).

отношение на насърчаването на устойчивото потребление и предотвратяването на уязвимост, както и на предизвикателствата, свързани с цифровизацията на икономиката или развитието на нови модели на потребление и бизнес модели. Програмата следва да подпомага разработването на съответната информация за пазарите, предизвикателствата за политиките, нововъзникващите въпроси и видове поведение, както и публикуването на информационни табла на Съюза за потребителите.

- (38) Програмата следва да подпомага националните компетентни органи, включително отговарящите за мониторинга на безопасността на продуктите, които си сътрудничат, по-специално чрез системата на Съюза за бърз обмен на информация за опасни продукти. Тя следва също така да подкрепя прилагането на Директива 2001/95/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁵⁸ и Регламент (ЕО) № 765/2008 по отношение на защитата на потребителите и безопасността на продуктите и Мрежата за сътрудничество в областта на защитата на потребителите, както и международното сътрудничество между съответните органи в трети държави и в Съюза. Програмата следва също така да има за цел да гарантира достъпа на всички потребители и търговци до качествено извънсъдебно решаване на спорове и онлайн решаване на спорове, както и информация за възможностите за правна защита.
- (39) Мрежата на европейските потребителски центрове помага на потребителите да се ползват от своите потребителски права в Съюза, когато купуват стоки и услуги през граница в рамките на вътрешния пазар и ЕИП, било то онлайн или при пътуване. Обхващащата 30 центъра мрежа, съвместно финансирана от програми на Съюза за потребителите от повече от 10 години, е доказала своята добавена стойност за укрепване на доверието на потребителите и търговците във вътрешния пазар. Тя обработва повече от 100 000 искания на потребители годишно и достига до милиони граждани чрез своите медийни и информационни дейности. Тази мрежа е една от най-високо ценените мрежи в Съюза за оказване на съдействие на гражданите и повечето от нейните центрове разполагат със звена за контакт във връзка със правото относно вътрешния пазар, като например Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁵⁹, а нейната оценка подчертава колко е важно да продължи дейността си. Мрежата също така възнамерява да постигне договорености за реципрочност с подобни органи в трети държави.
- (40) Проверката за пригодност на правото за защита на потребителите и маркетинговото право на Съюза, извършена от Комисията през май 2017 г., разкри необходимостта от по-добро прилагане на правилата и улесняване на правната защита, когато потребители са засегнати от нарушения на правото за защита на потребителите. В резултат на това през април 2018 г. Комисията прие „Нов търговски механизъм за потребителите“, за да се гарантира, наред с другото, еднакво третиране на потребителите в рамките на вътрешния пазар във връзка с двойните стандарти за качество, засилване на капацитета на държавите членки за правоприлагане, по-голяма безопасност на продуктите, засилване на международното сътрудничество и нови възможности за правна защита, по-специално чрез представителни действия на квалифицирани организации. Програмата следва да има за цел предоставянето на подкрепа на политиката за защита на потребителите чрез повишаване на осведомеността и натрупване на знания, изграждане на капацитет и обмен на най-добри практики на организациите на потребителите и

⁵⁸ Директива 2001/95/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 3 декември 2001 г. относно общата безопасност на продуктите (ОВ L 11, 15.1.2002 г., стр. 4).

⁵⁹ Директива 2006/123/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. относно услугите на вътрешния пазар (ОВ L 376, 27.12.2006 г., стр. 36).

органите за защита на потребителите, изграждане на мрежи и разработване на данни за пазара, укрепване на базата от данни за функционирането на вътрешния пазар за потребителите, информационни системи и комуникационни инструменти, наред с другото.

- (41) Гражданите са особено засегнати от функционирането на пазарите за финансови услуги. Те са ключов елемент на вътрешния пазар и се нуждаят от стабилна рамка за регулиране и надзор, която не само да гарантира финансова стабилност и устойчивост на икономиката, но и да осигурява висока степен на защита на потребителите и останалите крайни ползватели на финансови услуги, включително индивидуални инвеститори, вложители, титуляри на застрахователни полици, членове и бенефициери на пенсионни фондове, индивидуални акционери, заемополучатели и МСП. Важно е да бъдат увеличени техните възможности да участват в изготвянето на политиките за финансовия сектор.
- (42) Поради това програмата следва да продължи да подпомага конкретни дейности, обхванати от програмата за изграждане на капацитет за периода 2017—2020 г., с която се засилва участието на потребителите и останалите крайни ползватели на финансови услуги в изготвянето на политиките на Съюза в съответствие с посоченото в Регламент (ЕС) 2017/826 на Европейския парламент и на Съвета⁶⁰, с който бяха продължени пилотната програма и подготвителното действие за периода 2012—2017 г. Това е необходимо, за да може изготвящите политики да разполагат със становищата на заинтересовани страни, различни от тези на специалистите от финансовия сектор, и да се осигури по-добро представителство на интересите на потребителите и останалите крайни ползватели на финансови услуги. Това би трябвало да доведе до по-добри политики за финансовите услуги, по-специално благодарение на по-доброто разбиране от страна на обществеността на належащите проблеми в регулирането на финансовите пазари и по-висока финансова грамотност.
- (43) В рамките на пилотен проект, в периода 2012—2013 г., и на подготвително действие, в периода 2014—2016 г., Комисията отпусна безвъзмездни средства на две организации след открита годишна покана за представяне на предложения. Двете организации са Finance Watch, създадена през 2011 г. с безвъзмездни средства от Съюза като международно сдружение с нестопанска цел съгласно белгийското право, и Better Finance, която е продукт на последователна реорганизация и промяна на името от 2009 г. на вече съществуващи европейски федерации и акционери. Програма за изграждане на капацитет, създадена съгласно Регламент (ЕС) 2017/826, определя същите тези две организации за единствени бенефициери. Поради това е необходимо да продължи съфинансирането на тези организации в контекста на програмата. Това финансиране обаче следва да подлежи на преразглеждане.
- (44) Необходимо е високо равнище на опазване на здравето по веригата за доставки на храни, за да може вътрешния пазар да работи ефективно. Наличието на безопасна и устойчива верига за доставки на храни е необходимост за обществото и за вътрешния пазар. Трансграничните здравни кризи и свързаните с храни кризи нарушават функционирането на вътрешния пазар чрез ограничаване на движението на хора и стоки и спиране на производството.

⁶⁰ Регламент (ЕС) 2017/826 на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2017 г. за създаване на програма на Съюза в подкрепа на специфични дейности за засилване на участието на потребителите и останалите крайни ползватели на финансови услуги в изготвянето на политиката на Съюза в областта на финансовите услуги за периода 2017—2020 г. (ОВ L 129, 19.5.2017 г., стр. 17).

- (45) Общата цел на правото на Съюза в областта на хранителната верига е да съдейства за постигане на високо равнище на опазване на здравето на хората, животните и растенията по цялата хранителна верига, да подпомогне постигането на по-хуманно отношение към животните, да допринесе за високо равнище на защита и информация за потребителите и високо равнище на опазване на околната среда, включително опазването на биологичното разнообразие, едновременно с подобряване на устойчивостта на европейското производство на храни и фуражи, повишаване на стандартите за качество в целия Съюз, засилването на конкурентоспособността на хранителната и фуражната промишленост на Съюза и благоприятстване създаването на работни места.
- (46) Предвид специфичния характер на действията, отнасящи се до високо равнище на опазване на здравето на хората, животните и растенията по хранителната верига, е необходимо в настоящия регламент да бъдат предвидени специални критерии за допустимост по отношение на предоставянето на безвъзмездни средства и използването на обществени поръчки. По-специално, чрез дерогация от Регламент (ЕС, Евратом) на Европейския парламент и на Съвета⁶¹ (Финансовия регламент), като изключение от принципа за забрана за отпускане със задна дата, разходите за спешни мерки, поради неотложния им и непредвидим характер, следва да бъдат допустими и да включват също така разходите, извършени в резултат на съмнение за поява на болест или вредител, при условие че тази поява впоследствие бъде потвърдена и съобщена на Комисията. Поемането на съответните бюджетни задължения и плащането на допустимите разходи следва да се правят от Комисията след подписване на правните задължение и след оценяване на заявленията за плащане, представени от държавите членки. Допустими следва да бъдат и разходите за мерки за защита, предприети в случай на директна заплаха за здравния статус на Съюза вследствие на появата или развитието на територията на трета държава, държава членка или отвъдморски страни и територии на някои болести по животните и зоонози, както и разходите за мерки за защита или други подходящи действия, предприети в подкрепа на фитосанитарното състояние в Съюза.
- (47) Официалният контрол, извършван от държавите членки, е основен инструмент за верификация и мониторинг на въвеждането, спазването и прилагането на съответните изисквания на Съюза. Ефективността и ефикасността на системите за официален контрол са от жизненоважно значение за поддържане на висока степен на безопасност за хората, животните и растенията по цялата хранителна верига, като същевременно се гарантира висока степен на опазване на околната среда и на хуманно отношение към животните. За такива мерки по контрол следва да се осигури финансова подкрепа от Съюза. По-специално следва да се осигури финансов принос за референтните лаборатории на Съюза, за да им се оказва помощ във връзка с разходите, произтичащи от изпълнението на одобрените от Комисията работни програми. Освен това, тъй като ефективността на официалния контрол зависи и от това органите, осъществяващи контрола, да разполагат с добре обучени служители, добре запознати с правото на Съюза, Съюзът следва да може да участва във финансирането на тяхното обучение и на съответните програми за обмен, организирани от компетентните органи.
- (48) Висококачествената европейска статистика, разработвана, изготвяна и разпространявана в съответствие с Европейската статистическа програма, е от основно значение за вземането на решения въз основа на факти. Европейската статистика следва да бъде на разположение своевременно и да допринася за изпълнението на политиките на Съюза, както е отразено в Договора за функционирането на Европейския съюз, а именно засиленото и интегрирано икономическо управление, социалното, икономическото и

⁶¹

[да се добави].

териториалното сближаване, устойчивото развитие, селскостопанската политика, социалното измерение на Европа и глобализацията.

- (49) Европейската статистика е абсолютно необходима за процеса на вземане на решения на Съюза и за измерване на ефективността и въздействието на инициативите на Съюза. Поради това следва да се осигури непрекъснато предоставяне и разработване на европейска статистика, като се възприеме подход на равнището на Съюза в по-широк контекст от вътрешния пазар, за да се обхванат всички дейности и области на политиката на Съюза, в т.ч. да се предостави възможност на гражданите и предприятията да вземат решения въз основа на подходяща информация.
- (50) Предвид хоризонталния ѝ характер Европейската статистическа програма е предмет на специални изисквания, и по-точно определените в Регламент (ЕО) № 223/2009 на Европейския парламент и на Съвета⁶², по-специално по отношение на спазването на статистическите принципи, функционирането на Европейската статистическа система и нейното управление, включително ролята и задачите, възложени на Комитета на Европейската статистическа система и на Комисията, и създаването и изпълнението на програмирането на статистическите дейности.
- (51) Програмата бе представена за предварително разглеждане на Комитета на Европейската статистическа система в съответствие с Регламент (ЕО) № 223/2009.
- (52) Съюзът и държавите членки са поели ангажимент за изпълнението на Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие. Като допринесат за изпълнението на Програмата до 2030 г., ЕС и държавите членки ще спомогнат за изграждането на по-силна, по-устойчива, приобщаваща, сигурна и благоденстваща Европа. Програмата следва да допринася за изпълнението на Програмата до 2030 г., включително чрез постигане на баланс между икономическите, социалните и екологичните измерения на устойчивото развитие.
- (53) Отразявайки значението на борбата срещу изменението на климата съгласно ангажиментите на Съюза за прилагане на Парижкото споразумение и целите на ООН за устойчиво развитие, настоящата програма следва да допринесе за интегриране на действията по климата и постигане на общата цел за изразходване на 25 % от бюджета на Съюза в подкрепа на целите, свързани с климата. Съответните действия ще бъдат определени по време на подготовката и изпълнението на програмата и ще бъдат преразгледани в контекста на съответните оценки и преглеждане на процесите.
- (54) С настоящия регламент се определя финансов пакет за програмата, който представлява основната референтна сума по смисъла на *[позоваването трябва да бъде актуализирано в съответствие с новото междуинституционално споразумение: точка 17 от Междуинституционалното споразумение от 2 декември 2013 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление⁶³]* за Европейския парламент и за Съвета в рамките на годишната бюджетна процедура.

⁶² Регламент (ЕО) № 223/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2009 г. относно европейската статистика и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1101/2008 за предоставянето на поверителна статистическа информация на Статистическата служба на Европейските общности, на Регламент (ЕО) № 322/97 на Съвета относно статистиката на Общността и на Решение 89/382/ЕИО, Евратом на Съвета за създаване на Статистически програмни комитет на Европейските общности (ОВ L 87, 31.3.2009 г., стр. 164).

⁶³ Позоваването подлежи на актуализация: ОВ С 373, 20.12.2013 г., стр. 1.

- (55) Споразумението за Европейското икономическо пространство предвижда сътрудничество в областите от обхвата на програмата между Съюза и неговите държави членки, от една страна, и държавите от Европейската асоциация за свободна търговия, участващи в Европейското икономическо пространство, от друга. Освен това следва да се предвиди разпоредба за отваряне на програмата за участие и на други държави, включително съседни на Европейския съюз държави и държави, които са подали молба за членство, имат статут на кандидатки или се присъединяват към Европейския съюз. Освен това в областта на европейската статистика програмата следва да бъде отворена за Швейцария в съответствие със Споразумението между Европейската общност и Конфедерация Швейцария за сътрудничество в областта на статистиката⁶⁴.
- (56) Трети държави, които са членове на Европейското икономическо пространство (ЕИП), могат да участват в програми на Съюза в рамките на сътрудничеството, установено по силата на Споразумението за ЕИП, което предвижда изпълнение на програмите с решение съгласно това споразумение. Трети държави могат да участват и на основание на други правни инструменти. В настоящия регламент следва да се въведе специална разпоредба за предоставяне на необходимите права и достъп на отговорния разпоредител с бюджетни кредити, Европейската служба за борба с измамите (OLAF) и Европейската сметна палата, за да упражняват в пълна степен съответната си компетентност.
- (57) По отношение на настоящата програма се прилага Финансовият регламент. В него са определени правилата относно изпълнението на бюджета на Съюза, включително правилата относно безвъзмездните средства, наградите и обществените поръчки.
- (58) Действията, изпълнявани в рамките на предходните програми и бюджетни редове, се оказаха адекватни и следва да бъдат запазени. Въведените с програмата нови действия имат за цел по-специално укрепване на доброто функциониране на вътрешния пазар. С цел осигуряване на по-голяма простота и гъвкавост при изпълнението на програмата и по този начин — по-добро осъществяване на нейните цели, действията следва да бъдат определени само посредством цялостни, общи категории. В програмата следва да бъдат включени и списъци на примерни дейности, отнасящи се до специфични цели в областта на конкурентоспособността, или специфични дейности, произтичащи от регулаторни изисквания, като например в областта на стандартизацията, регулирането на хранителната верига и европейската статистика.
- (59) Необходимо е да се уточнят някои категории допустими за финансиране субекти, както и субектите, които следва да бъдат допустими за финансиране без покана за представяне на предложения.
- (60) Предвид нарастващата взаимосвързаност на световната икономика програмата следва да продължи да предоставя възможност за включване в определени дейности на външни експерти, например служители на трети държави, представители на международни организации или икономически оператори.
- (61) Необходимо е да се посочат специални критерии относно правилата за съфинансиране и допустимите разходи.
- (62) В съответствие с ангажимента на Комисията, посочен в нейното съобщение от 19 октомври 2010 г., озаглавено „Преглед на бюджета на ЕС“⁶⁵, и за да осигури

Споразумението може да бъде намерено на следния адрес: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2013.373.01.0001.01.ENG&toc=OJ:C:2013:373:TOC

⁶⁴

ОВ L 90, 28.3.2006 г., стр. 2.

⁶⁵

COM(2010) 700 окончателен от 19 октомври 2010 г.

съгласуваност и опростяване на програмите за финансиране, ресурсите следва да се споделят с други инструменти на Съюза за финансиране, ако предвидените действия по програмата са насочени към цели, които са общи за различни инструменти за финансиране, като обаче се изключва двойното финансиране.

- (63) Настоящата програма следва да допринесе за цялостната подкрепа, като включи мерки, свързани с нуждите на най-отдалечените региони и тяхното интегриране във вътрешния пазар, както неотдавна бе потвърдено в Съобщение на Комисията „Засилено и обновено стратегическо партньорство с най-отдалечените региони на Съюза“⁶⁶.
- (64) Програмата следва да насърчава полезното взаимодействие, като в същото време избягва дублирането с програми и действия на Съюза в същата област. Действията по настоящата програма следва да допълват действията по програми „Митници“ и „Фискалис“, създадени с Регламент (ЕС) [...] на Европейския парламент и на Съвета⁶⁷ и Регламент (ЕС) [...] на Европейския парламент и на Съвета⁶⁸, които също са насочени към подпомагане и подобряване на функционирането на вътрешния пазар.
- (65) Програмата следва да насърчава полезното взаимодействие и взаимното допълване по отношение на подкрепата за МСП и предприемачеството по линия на Европейския фонд за регионално развитие, създаден с Регламент (ЕС) [...] на Европейския парламент и на Съвета⁶⁹. Освен това компонентът за МСП на фонд InvestEU, създаден с Регламент (ЕС) [...] на Европейския парламент и на Съвета⁷⁰, ще гарантира подкрепа посредством дългови и капиталови инструменти за подобряване на достъпа на МСП до финансиране и наличието на финансиране за МСП. С програмата следва също така да се търсят полезни взаимодействия с Космическата програма, създадена с Регламент (ЕС) [...] на Европейския парламент и на Съвета⁷¹, по отношение на насърчаването на МСП да се ползват от революционни иновации и други решения, разработени в рамките на тази програма.
- (66) Настоящата програма следва да насърчава полезните взаимодействия с програма „Хоризонт Европа“, създадена с Регламент (ЕС) [...] на Европейския парламент и на Съвета⁷², чиято цел е да се насърчават научните изследвания и иновациите. Това следва да се отнася по-специално за взаимното допълване с действията на бъдещия Европейски съвет по иновациите за новаторски дружества, както и за подкрепата за услугите за МСП.
- (67) Програмата следва да насърчава полезните взаимодействия и взаимното допълване по отношение на програма „Цифрова Европа“, създадена с Регламент (ЕС) [...] на Европейския парламент и на Съвета⁷³, с която се цели насърчаване на цифровизацията на икономиката на Съюза и публичния сектор.
- (68) Освен това с програмата следва да се търсят полезни взаимодействия с фонд „Правосъдие, права и ценности“, създаден с Регламент (ЕС) [...] на Европейския парламент и на Съвета⁷⁴, който има за цел да подпомогне по-нататъшното развитие на

⁶⁶ COM(2017) 623 final.

⁶⁷ COM(2018) 442 final.

⁶⁸ COM(2018) 443 final.

⁶⁹ COM(2018) 372 final.

⁷⁰ COM(2018) 439 final.

⁷¹ COM(2018) 447 final.

⁷² COM(2018) 435 final.

⁷³ COM(2018) 434 final.

⁷⁴ COM(2018) 375 final.

европейско пространство на правосъдие за ефективност на националните правосъдни системи — ключов фактор за справедлива и ефективна европейска икономика.

- (69) Настоящата програма следва да насърчава полезните взаимодействия с програма „Еразъм“, създадена с Регламент (ЕС) [...] на Европейския парламент и на Съвета⁷⁵, фонд „Солидарност“ на Европейския съюз, създаден с Регламент (ЕС) [...] на Европейския парламент и на Съвета⁷⁶, и Европейския социален фонд +, създаден с Регламент (ЕС) [...] на Европейския парламент и на Съвета⁷⁷, в областта на мобилността на труда и на младите хора, която е от основно значение за доброто функциониране на вътрешния пазар.
- (70) И накрая, свързаните с хранителната верига действия, като например ветеринарни и фитосанитарни мерки в случай на кризи, свързани със здравето на животните и растенията, може да бъдат допълнени с пазарно ориентирани интервенции по програмите за общата селскостопанска политика на Съюза, създадени с Регламент (ЕС) [...] на Европейския парламент и на Съвета⁷⁸.
- (71) Когато е уместно, действията по програмата следва да се използват за преодоляване на неефективността на пазара или на неоптималните инвестиционни ситуации по пропорционален начин, без да дублират или изместват частното финансиране, и да имат ясно изразена европейска добавена стойност.
- (72) На Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия по отношение на приемането на работни програми за изпълнение на действията, допринасящи за постигането на високо равнище на опазване на здравето на хората, животните и растенията по хранителната верига. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета⁷⁹.
- (73) Видовете финансиране и методите на изпълнение съгласно настоящия регламент следва да се избират въз основа на способността им за постигане на специфичните цели на действията и на конкретни резултати, като се отчитат по-специално разходите за проверки, административната тежест и очакваният риск от несъответствие с изискванията. Това следва да включва разглеждане на възможността за използване на еднократни суми, фиксирани ставки и единични разходи, както и финансиране, което не е свързано с разходи, както е посочено в член 125, параграф 1 от Финансовия регламент.
- (74) С цел осигуряване на редовен мониторинг и докладване, от самото начало следва да се въведе подходяща рамка за мониторинг на действията и резултатите от програмата. Подобен вид мониторинг и докладване следва да се основават на показатели, с които се измерва ефектът от действията по програмата спрямо предварително определени основни параметри.
- (75) Съгласно точки 22 и 23 от Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество⁸⁰ е налице необходимост от оценка на настоящата програма на базата на информация, събрана чрез специфични изисквания за мониторинг, като същевременно се избягват свръхрегулирането и административната тежест, по-

⁷⁵ COM(2018) 367 final.

⁷⁶ COM(2018) 322 final, член 10.

⁷⁷ COM(2018) 382 final.

⁷⁸ COM(2018) 393 final.

⁷⁹ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

⁸⁰ ОВ L 123, 12.5.2016 г., стр. 1.

специално за държавите членки. Когато е целесъобразно, тези изисквания следва да включват измерими показатели като основа за оценка на място на въздействието на програмата.

- (76) Списъкът на болестите по животните и зоонозите, във връзка с които е допустимо финансиране по линия на спешните мерки и по програмите за ликвидиране, контрол и надзор, следва да се определи въз основа на болестите по животните, посочени в част I, глава 2 от Регламент (ЕС) 2016/429 на Европейския парламент и на Съвета⁸¹, Регламент (ЕО) № 2160/2003 на Европейския парламент и на Съвета⁸² и Регламент (ЕО) № 999/2001 на Европейския парламент и на Съвета⁸³.
- (77) С цел да се вземат предвид ситуации, предизвикани от болести по животните, които оказват значително влияние върху животновъдното производство или търговията с животни, развитието на зоонози, които представляват заплаха за хората, или развитието на науката или промените в епидемиологичната обстановка, както и болести по животните, които е вероятно да представляват нова заплаха за Съюза, на Комисията следва да се делегира правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз по отношение на изменението на списъка на болестите по животните и зоонозите. С цел да се гарантира ефективна оценка на напредъка на програмата за постигането на нейните цели, на Комисията следва да се делегира правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз по отношение на преразглеждането или допълването на показателите за измерване на постигането на специфичните цели, когато това се счита за необходимо, и да допълни настоящия регламент с разпоредби за създаването на рамка за мониторинг и оценка. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище, и тези консултации да бъдат проведени в съответствие с принципите, заложи в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество. По-специално, с цел осигуряване на равностойно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.
- (78) В съответствие с [*позоваването трябва да бъде актуализирано в съответствие с новото решение относно ОСТ*: член 94 от Решение 2013/755/ЕС на Съвета⁸⁴] физически лица и организации, установени в отвъдморски страни и територии, имат право да получават финансиране при спазване на правилата и целите на програмата и на евентуалните договорености, приложими по отношение на държавата членка, с която е свързана съответната отвъдморска страна или територия.

⁸¹ Регламент (ЕС) 2016/429 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 г. за заразните болести по животните и за изменение и отмяна на определени актове в областта на здравеопазването на животните (Законодателство за здравеопазването на животните) (ОВ L 84, 31.3.2016 г., стр. 1).

⁸² Регламент (ЕО) № 2160/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 17 ноември 2003 г. относно контрола на салмонела и други специфични агенти, причиняващи зоонози, които присъстват в хранителната верига (ОВ L 325, 12.12.2003 г., стр. 1).

⁸³ Регламент (ЕО) № 999/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2001 г. относно определяне на правила за превенция, контрол и ликвидиране на някои трансмисивни спонгиформни енцефалопатии (ОВ L 147, 31.5.2001 г., стр. 1).

⁸⁴ Решение 2013/755/ЕС на Съвета от 25 ноември 2013 г. за асоцииране на отвъдморските страни и територии към Европейския съюз („Решение за отвъдморско асоцииране“) (ОВ L 344, 19.12.2013 г., стр. 1).

- (79) В съответствие с Финансовия регламент, Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁸⁵, Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета⁸⁶, Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета⁸⁷ и Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета⁸⁸ финансовите интереси на Съюза се защитават посредством пропорционални мерки, включително посредством предотвратяване, разкриване, коригиране и разследване на нередности и измами, събиране на изгубени, недължимо платени или неправилно използвани средства и, когато е целесъобразно, налагане на административни санкции. В съответствие по-специално с Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 и Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 Европейската служба за борба с измамите (OLAF) може да извършва административни разследвания, включително проверки и инспекции на място, за да установи дали е налице измама, корупция или друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза. В съответствие с Регламент (ЕС) 2017/1939 Европейската прокуратура може да разследва и да преследва по наказателен ред измами и други престъпления, засягащи финансовите интереси на Съюза, както е предвидено в Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета⁸⁹. В съответствие с Финансовия регламент всички лица или субекти, получаващи средства на Съюза, оказват пълно сътрудничество за защита на финансовите интереси на Съюза, предоставят необходимите права и достъп на Комисията, на OLAF, на Европейската прокуратура и на Европейската сметна палата (ЕСП) и гарантират, че всички трети страни, участващи в изпълнението на средства на Съюза, предоставят равностойни права.
- (80) Хоризонталните финансови правила, приети от Европейския парламент и от Съвета на основание член 322 от Договора за функционирането на Европейския съюз, се прилагат към настоящия регламент. Тези правила са установени във Финансовия регламент и определят по-специално процедурата за създаване и изпълнение на бюджета чрез безвъзмездни средства, обществени поръчки, награди, непряко изпълнение, и предвиждат проверки на отговорността на финансовите участници. Правилата, приети на основание член 322 от ДФЕС засягат също защитата на бюджета на Съюза в случай на широко разпространено незначително на принципите на правовата държава в държавите членки, тъй като зачитането на тези принципи е съществена предпоставка за добро финансово управление и ефективно финансиране от Съюза.
- (81) Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета⁹⁰ урежда обработването на лични данни, извършвано в държавите членки в контекста на настоящия регламент и под надзора на компетентните органи на държавите членки. Регламент (ЕО) № 45/2001

⁸⁵ Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1).

⁸⁶ Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности (ОВ L 312, 23.12.1995 г., стр. 1).

⁸⁷ Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2).

⁸⁸ Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета от 12 октомври 2017 г. за установяване на засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура (ОВ L 283, 31.10.2017 г., стр. 1).

⁸⁹ Директива (ЕС) 2017/1371 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2017 г. относно борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на Съюза, по наказателноправен ред (ОВ L 198, 28.7.2017 г., стр. 29).

⁹⁰ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

на Европейския парламент и на Съвета⁹¹ урежда обработването на лични данни, извършвано от Комисията в рамките на настоящия регламент и под надзора на Европейския надзорен орган по защита на данните. Всеки обмен или предаване на информация от компетентните органи трябва да бъде в съответствие с правилата за предаване на лични данни, предвидени в Регламент (ЕС) 2016/679, а всеки обмен или предаване на информация от страна на Комисията трябва да бъде в съответствие с правилата за предаване на лични данни, предвидени в Регламент (ЕО) № 45/2001.

- (82) Доколкото целите на настоящия регламент не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки поради трансграничния характер на засегнатите въпроси, а поради по-големия потенциал за действие на равнището на Съюза могат да бъдат по-добре постигнати на това равнище, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.
- (83) Програмата също така следва да гарантира по-голяма видимост и последователност на действията на Съюза в областта на вътрешния пазар, конкурентоспособността на предприятията, включително на МСП, и европейската статистика по отношение на европейските граждани, предприятия и администрации.
- (84) Регламент (ЕС) № 99/2013, Регламент (ЕС) № 1287/2013, Регламент (ЕС) № 254/2014 на Европейския парламент и на Съвета⁹², Регламент (ЕС) № 258/2014 на Европейския парламент и на Съвета⁹³, Регламент (ЕС) № 652/2014 на Европейския парламент и на Съвета⁹⁴ и Регламент (ЕС) 2017/826 следва да бъдат отменени, считано от 1 януари 2021 г.
- (85) Целесъобразно е да се осигури плавен преход без прекъсване между програмите в областите конкурентоспособност на предприятията и МСП, защита на потребителите, клиенти и крайни ползватели на финансови услуги, изготвяне на политиката на Съюза относно финансовите услуги, хранителна верига и европейска статистика, създадени с Регламент (ЕС) № 1287/2013, Регламент (ЕС) № 254/2014, Регламент (ЕС) 2017/826, Регламент (ЕС) № 258/2014, Регламент (ЕС) № 652/2014, Регламент (ЕС) № 99/2013 и настоящата програма, по-специално по отношение на продължаването на многогодишните мерки и оценката на успехите на предишните програми,

⁹¹ Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни (ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1).

⁹² Регламент (ЕС) № 254/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. относно многогодишна програма „Потребители“ за периода 2014—2020 г. и за отмяна на Решение № 1926/2006/ЕО (ОВ L 84, 20.3.2014 г., стр. 42).

⁹³ Регламент (ЕС) № 258/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 г. за създаване на програма на Съюза в подкрепа на специфични дейности в областта на финансовото отчитане и одита за периода 2014—2020 г. и за изменение на Решение № 716/2009/ЕО (ОВ L 105, 8.4.2014 г., стр. 1).

⁹⁴ Регламент (ЕС) № 652/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за установяване на разпоредби за управлението на разходите, свързани с хранителната верига, здравеопазването на животните и хуманното отношение към тях, здравето на растенията и растителния репродуктивен материал, за изменение на директиви 98/56/ЕО, 2000/29/ЕО и 2008/90/ЕО на Съвета, на регламенти (ЕО) № 178/2002, (ЕО) № 882/2004 и (ЕО) № 396/2005 на Европейския парламент и на Съвета, на Директива 2009/128/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и на Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на решения 66/399/ЕИО, 76/894/ЕИО и 2009/470/ЕО на Съвета (ОВ L 189, 27.6.2014 г., стр. 1).

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се създава програма за подобряване на функционирането на вътрешния пазар и конкурентоспособността на предприятията, включително микропредприятията и малките и средните предприятия, и рамка за финансиране на разработването, изготвянето и разпространението на европейска статистика по смисъла на член 13 от Регламент (ЕО) № 223/2009 („програмата“).

С него се определят целите на програмата, бюджетът за периода 2021—2027 г., формите на финансиране от Съюза и правилата за предоставяне на такова финансиране.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

- 1) „операция за смесено финансиране“ означава действия, подкрепени от бюджета на Съюза, включително в рамките на механизми за смесено финансиране по член 2, параграф 6 от Финансовия регламент, при които се съчетават форми на неподлежаща на връщане подкрепа и/или финансови инструменти от бюджета на Съюза с форми на подлежаща на връщане подкрепа от финансови институции в областта на развитието или от други публични финансови институции, както и от търговски финансови институции и инвеститори;
- 2) „европейска статистика“ означава статистика, която се разработва, изготвя и разпространява в съответствие с Регламент (ЕО) № 223/2009;
- 3) „правен субект“ означава физическо лице или юридическо лице, учредено и признато в това си качество съгласно националното, съюзното или международното право, което има правосубектност и може, действайки от свое име, да упражнява права и да поема задължения или, в съответствие с член 197, параграф 2, буква в) от Регламент (ЕС, Евратом) .../... от ... г. на Европейския парламент и на Съвета („Финансовия регламент“) — субект, който няма правосубектност;
- 4) „микропредприятия и малки и средни предприятия“ означава микропредприятия и малки и средни предприятия в съответствие с определението в Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията⁹⁵ от 6 май 2003 г.;
- 5) „трета държава“ означава държава, която не е членка на Съюза.

⁹⁵ Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микропредприятия и малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36).

Цели на програмата

1. Програмата има следните общи цели:

- а) подобряване на функционирането на вътрешния пазар и особено защита и увеличаване на възможностите на гражданите, потребителите и предприятията, по-специално микропредприятията и малките и средните предприятия (МСП), чрез прилагане на правото на Съюза, улесняване на достъпа до пазара, определяне на стандарти и насърчаване на опазването на здравето на хората, животните и растенията и хуманното отношение към животните, а също така засилване на сътрудничеството между компетентните органи на държавите членки, както и между компетентните органи на държавите членки и Комисията и децентрализираните агенции на Съюза;
- б) предоставяне на висококачествена, съпоставима и надеждна статистика за Европа, която да е в основата на разработването, мониторинга и оценката на всички политики на Съюза и да помага на изготвящите политиките, предприятията, академичните среди, гражданите и медиите да вземат решения въз основа на подходяща информация и да участват активно в демократичния процес.

2. Програмата има следните специфични цели:

- а) подобряване на ефективността на вътрешния пазар, улесняване на предотвратяването и премахването на пречки, подкрепа за разработването, изпълнението и прилагането на правото на Съюза в областите на вътрешния пазар за стоки и услуги, обществените поръчки и надзора на пазара, както и в областите на дружественото право и договорното и извъндоговорното право, борбата срещу изпирането на пари, свободното движение на капитали, финансовите услуги и конкуренцията, включително разработването на механизми за управление;
- б) подобряване на конкурентоспособността на предприятията със специален акцент върху МСП и постигане на допълняемост чрез осигуряване на мерки за предоставяне на различни форми на подкрепа за МСП, подобряване на достъпа до пазари, включително интернационализацията на МСП, създаване на благоприятна бизнес среда за МСП, подобряване на конкурентоспособността на секторите, модернизация на промишлеността и насърчаване на предприемачеството;
- в) гарантиране на ефективното функциониране на вътрешния пазар чрез процеси на стандартизация, които:
 - i) дават възможност за финансиране на европейската стандартизация и участие на заинтересованите страни в създаването на европейски стандарти;
 - ii) подкрепят развитието на висококачествени международни стандарти за финансово отчитане и одит, улесняват интегрирането им в правото на Съюза и насърчават иновациите и развитието на най-добри практики в областта на корпоративното отчитане;
- г) насърчаване на интересите на потребителите и осигуряване на високо равнище на защита на потребителите и безопасност на продуктите чрез:
 - i) предоставяне на възможности, подкрепа и информация на потребителите, предприятията и гражданското общество; осигуряване на високо равнище на защита на потребителите, устойчиво потребление и безопасност на продуктите, по-специално чрез подкрепа на компетентните правоприлагащи

органи и представителните организации на потребителите и действия за сътрудничество; гарантиране на достъпа на всички потребители до правна защита и предоставяне на подходяща информация за пазарите и потребителите;

- ii) засилване на участието на потребителите, другите крайни ползватели на финансови услуги и гражданското общество в изготвянето на политиките; насърчаване на по-доброто разбиране на финансовия сектор;
- д) допринасяне за високо равнище на опазване на здравето на хората, животните и растенията по цялата хранителна верига и в свързаните области, включително чрез предотвратяване и ликвидиране на болести и вредители, и оказване на подкрепа за по-хуманното отношение към животните, както и за устойчиво производство и потребление на храни;
- е) изготвяне и съобщаване на висококачествена статистика за Европа своевременно, безпристрастно и по разходноефективен начин чрез засилени партньорства в рамките на Европейската статистическа система, посочена в член 4 от Регламент (ЕО) № 223/2009, и с всички съответни външни страни, като се използват множество източници на данни, усъвършенствани методи за анализ на данни, интелигентни системи и цифрови технологии.

Член 4

Бюджет

1. Финансовият пакет за изпълнението на програмата за периода 2021—2027 г. е 4 088 580 000 евро по текущи цени.
2. В рамките на сумата, посочена в параграф 1, следните индикативни суми се отпускат за следните цели:
 - а) 1 000 000 000 евро за целта, посочена в член 3, параграф 2, буква б);
 - б) 188 000 000 евро за целта, посочена в член 3, параграф 2, буква г), подточка и);
 - в) 1 680 000 000 евро за целта, посочена в член 3, параграф 2, буква д);
 - г) 552 000 000 евро за целта, посочена в член 3, параграф 2, буква е).
3. Сумата, посочена в параграф 1, може да се използва за техническа и административна помощ за изпълнението на програмата, по-специално във връзка с дейностите за подготовка, мониторинг, контрол, одит и оценка, както и използване на информационни мрежи, които са насочени към обработка и обмен на информация, и използване и разработване на институционални инструменти от областта на информационните технологии.
4. За целите, посочени в член 3, параграф 2, буква д), бюджетните задължения, чийто срок надхвърля една финансова година, могат да се разпределят за няколко години под формата на годишни траншове.
5. Чрез дерогация от член 111, параграф 2 от Финансовия регламент Комисията поема бюджетното задължение за безвъзмездните средства, отпуснати за ветеринарни и фитосанитарни спешни мерки в рамките на специфичната цел, посочена в член 3, параграф 2, буква д) от настоящия регламент, след оценяване на заявленията за плащане, представени от държавите членки.
6. Ресурсите, отпуснати на държавите членки в режим на споделено управление, могат по искане на държавите членки да бъдат прехвърлени към програмата. Комисията

изпълнява тези ресурси пряко в съответствие с член 62, параграф 1, буква а) от Финансовия регламент или непряко — в съответствие с буква в) от посочения член и параграф. Когато е възможно, тези ресурси се използват в полза на съответната държава членка.

Член 5

Трети държави, асоциирани към програмата

Програмата е отворена за следните трети държави:

- а) членки на Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ), които са членки на Европейско икономическо пространство (ЕИП) — в съответствие с условията, определени в Споразумението за ЕИП;
- б) присъединяващи се държави, държави кандидатки и потенциални държави кандидатки — в съответствие с общите принципи и условия за участието им в програми на Съюза, определени в съответните рамкови споразумения и решения на Съвета за асоцииране или в подобни споразумения, и в съответствие със специалните условия, определени в споразуменията между Съюза и тези държави;
- в) държави, попадащи в обхвата на Европейската политика за съседство — в съответствие с общите принципи и условия за участието на тези държави в програми на Съюза, определени в съответните рамкови споразумения и решения на Съвета за асоцииране или в подобни споразумения, и в съответствие със специалните условия, определени в споразуменията между Съюза и тези държави;
- г) трети държави — в съответствие с условията, определени в специално споразумение, обхващащо участието на третата държава в която и да програма на Съюза, при условие че споразумението:
 - i) гарантира справедлив баланс по отношение на приноса и ползите за третата държава, участваща в програмите на Съюза;
 - ii) определя условията за участието в програмите, включително изчисляването на финансовия принос за индивидуални програми и техните административни разходи;
 - iii) не предоставя на третата държава правомощия за вземане на решения по отношение на програмата;
 - iv) гарантира правата на Съюза да осигурява добро финансово управление и да защитава своите финансови интереси.

Приносът, посочен в подточка ii), представлява целеви приходи в съответствие с член [21, параграф 5] от Финансовия регламент.

Член 6

Изпълнение и форми на финансиране от ЕС

1. Програмата се изпълнява при пряко управление в съответствие с Финансовия регламент или при непряко управление с органите, определени в член 62, параграф 1, буква в) от Финансовия регламент.
2. Програмата може да предоставя финансиране чрез всяка една от формите, предвидени във Финансовия регламент, по-специално безвъзмездни средства, награди и обществени поръчки. Тя може да предоставя също така финансиране под формата на финансови инструменти в рамките на операции за смесено финансиране.

3. Приносът за взаимозастрахователен механизъм може да обхваща риска, свързан със събирането на дължими от получатели средства, и се счита за достатъчна гаранция по Финансовия регламент. Прилагат се разпоредбите, предвидени в [член X от] Регламент XXX [приемник на Регламента относно Гаранционния фонд]⁹⁶.

ГЛАВА II

БЕЗВЪЗМЕЗДНИ СРЕДСТВА

Член 7

Безвъзмездни средства

Безвъзмездните средства по програмата се отпускат и управляват в съответствие с дял VIII от Финансовия регламент.

Член 8

Допустими действия

1. Допустими за финансиране са само действия, с които се постигат целите, посочени в член 3.
2. Допустими по-специално са следните действия, с които се постигат целите, посочени в член 3:
 - а) създаване на подходящи условия за увеличаване на възможностите на всички участници на вътрешния пазар, включително предприятията, гражданите и потребителите, гражданското общество и публичните органи, чрез прозрачна информация и кампании за повишаване на осведомеността, обмен на добри практики, обмен и разпространение на експертен опит и познания и организиране на обучения;
 - б) осигуряване на механизми за гражданите, потребителите, крайните ползватели, представителите на гражданското общество и предприятията от Съюза да допринасят за политическите дискусии, политиките и процеса на вземане на решения, по-специално чрез подпомагане на функционирането на представителните организации на национално равнище и на равнището на Съюза;
 - в) изграждане на капацитет, улесняване и координиране на съвместните действия между държавите членки и между компетентните органи на държавите членки, както и между компетентните органи на държавите членки и Комисията, децентрализираните агенции на Съюза и органите на трети държави;
 - г) оказване на подкрепа за ефективното правоприлагане и модернизиране на правната уредба на Съюза и за бързото ѝ адаптиране към постоянно променящата се среда, включително чрез събиране и анализи на данни; проучвания, оценки и препоръки във връзка с политиките; организиране на демонстрационни дейности и пилотни проекти; комуникационни дейности; разработването на специални ИТ

⁹⁶

[да се добави].

инструменти за гарантиране на прозрачното и ефикасно функциониране на вътрешния пазар.

3. Следните действия, с които се постига специфичната цел, посочена в член 3, параграф 2, буква б), са допустими за финансиране:
- а) предоставяне на различни форми на подкрепа за МСП;
 - б) улесняване на достъпа на МСП до пазари, оказване на подкрепа на МСП за справяне с глобалните и обществените предизвикателства и интернационализацията на предприятията, както и укрепване на водещата позиция на промишлеността на Съюза в световните вериги за създаване на стойност, включително мрежата „Enterprise Europe“;
 - в) намаляване на пазарните пречки и административната тежест и създаване на благоприятна бизнес среда, за да се даде възможност на МСП да извлекат ползи от вътрешния пазар;
 - г) улесняване на растежа на предприятията, включително развитието на умения, и промишления преход в производствения сектор и сектора на услугите;
 - д) подпомагане на конкурентоспособността на предприятията и на цели сектори на икономиката, както и на МСП за внедряване на иновации и сътрудничество по веригата за създаване на стойност чрез стратегическо свързване на екосистеми и клъстери, включително инициативата за съвместни клъстери;
 - е) насърчаване на предприемаческата бизнес среда и предприемаческата култура, включително чрез схемата за наставничество на нови предприемачи и подпомагане на новосъздадените предприятия, устойчивостта на предприятията и разширяването на дейността на предприятията.
4. Действията, които са посочени в членове 15 и 16 от Регламент (ЕС) № 1025/2012 и с които се постига специфичната цел, посочена в член 3, параграф 2, буква в), подточка i) от настоящия регламент, са допустими за финансиране.
5. Действията, с които се предоставя подкрепа за дейности, насочени към разработването, прилагането, оценката и мониторинга на международните стандарти в областта на финансовото отчитане и одита и надзора на процесите за създаване на тези стандарти, и с които се постига специфичната цел, посочена в член 3, параграф 2, буква в), подточка ii), са допустими за финансиране.
6. Действията, които са посочени в приложение I и с които се постига специфичната цел, посочена в член 3, параграф 2, буква д), са допустими за финансиране.
7. Действията, които са посочени в приложение II и с които се постига специфичната цел, посочена в член 3, параграф 2, буква е), са допустими за финансиране.

Член 9

Допустими субекти

1. В допълнение към критериите, определени в член 197 от Финансовия регламент, се прилагат и критериите за допустимост, определени в параграфи 2—7 от настоящия член.
2. Освен условията за допустимост, посочени в параграфи 3—7, следните субекти са допустими за финансиране по програмата:
- а) правни субекти, установени в която и да е от следните държави:

- i) държава членка или отвъдморска страна или територия, свързана с нея;
 - ii) трета държава, асоциирана към програмата в съответствие с член 5;
- б) всеки правен субект, учреден съгласно съюзното право, или всяка международна организация;
- в) правни субекти, установени в трета държава, която не е асоциирана към програмата, са допустими за участие по изключение, при условие че действието преследва цели на Съюза и дейностите извън Съюза допринасят за ефективността на интервенциите, осъществявани на територията на държави членки, по отношение на които се прилагат Договорите.

3. Правни субекти, установени в трета държава, която не е асоциирана към програмата, могат да участват в следните действия:

- а) действия, с които се постига специфичната цел, посочена в член 3, параграф 2, буква б);
- б) действия в подкрепа на защитата на потребителите, с които се постига специфичната цел, посочена в член 3, параграф 2, буква г), подточка i).

Субектите, които участват в действията, посочени в букви а) и б), нямат право да получават финансов принос от Съюза освен в случаите, когато това е от съществено значение за програма, по-специално по отношение на конкурентоспособността и достъпа до пазари за предприятията от Съюза или по отношение на закрилата на пребиваващите в Съюза потребители. Това изключение не се прилага за субектите със стопанска цел.

4. За действия, с които се постига специфичната цел, посочена в член 3, параграф 2, буква в), подточка i) от настоящия регламент, субектите, посочени в членове 15 и 16 от Регламент (ЕС) № 1025/2012, са допустими.

5. За действия в подкрепа на защитата на потребителите, с които се постига специфичната цел, посочена в член 3, параграф 2, буква г), подточка i), и които са свързани с мрежата на европейските потребителски центрове, следните органи са допустими:

- а) орган, определен от държава членка или от трета държава, посочена в член 5, който представлява организация с нестопанска цел, подбрана чрез прозрачна процедура.
- б) публичен орган.

6. Трети държави, независимо дали са асоциирани към програмата, са допустими за следните действия, с които се постига специфичната цел, посочена в член 3, параграф 2, буква д):

- а) мерки за защита, предприети в случай на директна заплаха за здравния статус на Съюза вследствие на появата или развитието на територията на трета държава или държава членка на една от болестите по животните и зоонозите, включени в приложение III, или един от вредителите по растенията, включени в работната програма, посочена в член 16;
- б) мерки за защита или други подходящи дейности, предприети в подкрепа на фитосанитарното състояние в Съюза.

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 20 за изменение на приложение III, когато това е необходимо, за да се вземат предвид ситуациите, предизвикани от тези болести по животните, които

оказват значително влияние върху животновъдното производство или търговията с животни, развитието на зоонози, които представляват заплаха за хората, или развитието на науката или промените в епидемиологичната обстановка, както и болестите по животните, които е вероятно да представляват нова заплаха за Съюза.

С изключение на случаите на болести по животните и вредители по растенията, които имат съществено отражение върху Съюза, по принцип неасоциираните държави следва да финансират сами своето участие в действията, посочени в букви а) и б).

7. За действия, с които се постига специфичната цел, посочена в член 3, параграф 2, буква е) от настоящия регламент, следните правни субекти са допустими:

- а) националните статистически институти и другите национални органи, посочени в член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 223/2009;
- б) за действия за подкрепа на мрежите за съвместна дейност — други органи, работещи в областта на статистиката, които не са органите, посочени в буква а) от настоящия параграф;
- в) организации с нестопанска цел, които са независими от промишлени, търговски, стопански или други конфликтни интереси и имат за свои основни цели и дейности насърчаването и подкрепата за прилагане на Кодекса на европейската статистическа практика, посочен в член 11 от Регламент (ЕО) № 223/2009, и на нови методи за изготвяне на европейска статистика, насочени към постигане на по-висока ефикасност и повишаване на качеството на равнището на Съюза.

Член 10

Определени бенефициери

На следните субекти могат да бъдат отпускани безвъзмездни средства по програмата без покана за предложения:

- а) за действия в областта на надзора на пазара, с които се постига специфичната цел, посочена в член 3, параграф 2, буква а) от настоящия регламент — органите за надзор на пазара на държавите членки, посочени в член 17 от Регламент (ЕО) № 765/2008 и член 11 от [Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за определяне на правила и процедури за постигане на съответствие със законодателството на Съюза за хармонизация в областта на продуктите и за неговото прилагане]⁹⁷;
- б) за действия в областта на акредитацията и надзора на пазара, с които се постига специфичната цел, посочена в член 3, параграф 2, буква а) от настоящия регламент — органа, признат съгласно член 14 от Регламент (ЕО) № 765/2008, за осъществяване на дейностите, посочени в член 32 от Регламент (ЕО) № 765/2008;
- в) за действия, с които се постига специфичната цел, посочена в член 3, параграф 2, буква в), подточка i) от настоящия регламент — субектите, посочени в член 17 от Регламент (ЕС) № 1025/2012;

⁹⁷

COM(2017) 795 final.

- г) за действия, с които се постига специфичната цел, посочена в член 3, параграф 2, буква в), подточка ii) — Европейската консултативна група за финансова отчетност (ЕКГФО), Фондацията за международните стандарти за финансово отчитане и Надзорния съвет за отчитане и отразяване на обществения интерес (PIOB);
- д) за действия, с които се постига специфичната цел, посочена в член 3, параграф 2, буква г), подточка i) във връзка с представяването на интересите на потребителите на равнището на Съюза — *Европейското бюро на съюзите на потребителите* (BEUC) и *Европейската асоциация за координация на представяването на интересите на потребителите в процеса на стандартизация* (ANEC), при условие че нямат други конфликтни интереси и чрез своите членове представляват интересите на потребителите в поне две трети от държавите членки;
- е) за действия, с които се постига специфичната цел, посочена в член 3, параграф 2, буква г), подточка ii) — Finance Watch и Better Finance при спазване на следните условия, които се оценяват ежегодно:
- i) организациите продължават да бъдат неправителствени, с нестопанска цел и независими от промишлени, търговски или бизнес интереси;
 - ii) те нямат други конфликтни интереси и чрез своите членове представляват интересите на потребителите и другите крайни ползватели от Съюза в областта на финансовите услуги;
- ж) за действия, с които се постига специфичната цел, посочена в член 3, параграф 2, буква д) от настоящия регламент:
- i) компетентните органи на държавите членки и свързаните с тях субекти, референтните лаборатории и референтните центрове на Европейския съюз, посочени в членове 92, 95 и 97 от Регламент (ЕС) 2017/625 на Европейския парламент и на Съвета⁹⁸, и международни организации;
 - ii) само в случай на действия, описани в член 9, параграф 6, букви а) и б) от настоящия регламент — трети държави, независимо дали са асоциирани към програмата;
- з) за действия, с които се постига специфичната цел, посочена в член 3, параграф 2, буква е) от настоящия регламент — националните статистически институти и другите национални органи, посочени в член 5, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 223/2009.

⁹⁸ Регламент (ЕС) 2017/625 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2017 г. относно официалния контрол и другите официални дейности, извършвани с цел да се гарантира прилагането на законодателството в областта на храните и фуражите, правилата относно здравеопазването на животните и хуманното отношение към тях, здравето на растенията и продуктите за растителна защита, за изменение на регламенти (ЕО) № 999/2001, (ЕО) № 396/2005, (ЕО) № 1069/2009, (ЕО) № 1107/2009, (ЕС) № 1151/2012, (ЕС) № 652/2014, (ЕС) 2016/429 и (ЕС) 2016/2031 на Европейския парламент и на Съвета, регламенти (ЕО) № 1/2005 и (ЕО) № 1099/2009 на Съвета и директиви 98/58/ЕО, 1999/74/ЕО, 2007/43/ЕО, 2008/119/ЕО и 2008/120/ЕО на Съвета, и за отмяна на регламенти (ЕО) № 854/2004 и (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 89/608/ЕИО, 89/662/ЕИО, 90/425/ЕИО, 91/496/ЕИО, 96/23/ЕО, 96/93/ЕО и 97/78/ЕО на Съвета и Решение 92/438/ЕИО на Съвета (Регламент относно официалния контрол) (ОВ L 95, 7.4.2017 г., стр. 1).

Член 11

Критерии за оценка и отпускане

Комитетът за оценка (комитетите за оценка) за действия, с които се постига специфичната цел, посочена в член 3, параграф 2, може да се състои (състоят) изцяло или частично от външни експерти.

Член 12

Правила за съфинансиране

1. За действия, с които се постига специфичната цел, посочена в член 3, параграф 2, буква а) от настоящия регламент, по отношение на органите за надзор на пазара на държавите членки и на трети държави, които са асоциирани към програмата, и по отношение на изпитвателните съоръжения на Съюза, посочени в член 20 от [Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за определяне на правила и процедури за постигане на съответствие със законодателството на Съюза за хармонизация в областта на продуктите и за неговото прилагане], по програмата могат да се финансират до 100 % от допустимите разходи за дадено действие, при условие че не се нарушава принципът на съфинансиране, определен във Финансовия регламент.
2. За безвъзмездни средства, отпуснати на Надзорния съвет за отчитане и отразяване на обществения интерес (PIOB) за изпълнение на специфичната цел, посочена в член 3, параграф 2, буква в), подточка ii), ако финансирането от страна на Международната федерация на счетоводителите (МФС) през дадена година надвиши две трети от общото годишно финансиране, годишният финансов принос за тази година следва да бъде ограничен до максимална сума, определена в работната програма, посочена в член 16.
3. За действия, с които се постига специфичната цел, посочена в член 3, параграф 2, буква д) от настоящия регламент, по програмата могат да бъдат финансирани до 100 % от допустимите разходи, при условие че не се нарушава принципът на съфинансиране, определен в член 190 от Финансовия регламент.
4. За действия, с които се постига специфичната цел, посочена в член 3, параграф 2, буква е) от настоящия регламент, по програмата могат да бъдат финансирани до 95 % от допустимите разходи за действия в подкрепа на мрежите за съвместна дейност, посочени в член 15 от Регламент (ЕО) № 223/2009.

Член 13

Допустими разходи

Освен критериите, посочени в член 186 от Финансовия регламент, следните критерии за допустимост на разходите се прилагат за действия, с които се постига специфичната цел, посочена в член 3, параграф 2, буква д) от настоящия регламент:

- а) както е посочено в член 193, параграф 2, буква б) от Финансовия регламент, разходите са допустими преди началната дата на действието;
- б) тези разходи могат да са допустими и в резултат на предприемането на мерки във връзка със съмнение за поява на болест или наличие на вредител, при условие че тази поява или това наличие впоследствие се потвърди.

Разходите, посочени в буква а) от първата алинея, са допустими от датата, на която Комисията бъде уведомена за появата на болестта или наличието на вредителя.

Член 14

Кумулативно, допълнително и комбинирано финансиране

1. За действие, за което е предоставен принос по друга програма на Съюза, може да бъде предоставян и принос по програмата, при условие че приносът не обхваща едни и същи разходи. По отношение на съответния принос за действието се прилагат правилата за програмата на Съюза, по която се предоставя приносът. Кумулативното финансиране не може да превишава общата сума на допустимите разходи за действието, а подкрепата по различните програми на Съюза може да се изчисли на пропорционална основа в съответствие с документите, с които се установяват условията за предоставяне на подкрепа.
2. Действия, които са сертифицирани с „Печат за високи постижения“ или които отговарят на следните кумулативни сравнителни условия:
 - а) оценени са в покана за представяне на предложения по линия на програмата;
 - б) отговарят на минималните изисквания за качество по тази покана за представяне на предложения;
 - в) не могат да бъдат финансирани по тази покана за представяне на предложения поради бюджетни ограничения,може да получават подкрепа от Европейския фонд за регионално развитие, Кохезионния фонд, Европейския социален фонд+ или Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони в съответствие с член [67], параграф 5 от Регламент (ЕС) XX [Регламент за общоприложимите разпоредби] и член [8] от Регламент (ЕС) XX [финансиране, управление и мониторинг на общата селскостопанска политика], при условия че тези действия са в съответствие с целите на съответната програма. Прилагат се правилата на фонда, от който се предоставя подкрепата.
3. За дадена операция може да се получава подкрепа по една или няколко програми на Съюза. В такива случаи разходите, декларирани в заявление за плащане, не може да бъдат декларирани в заявление за плащане по друга програма.
4. Размерът на разходите, които се вписват в заявлението за плащане, може да се изчисли за всяка от съответните програми на пропорционална основа в съответствие с документа, установяващ условията за предоставяне на подкрепа.

ГЛАВА III

ОПЕРАЦИИ ЗА СМЕСЕНО ФИНАНСИРАНЕ

Член 15

Операции за смесено финансиране

Операциите за смесено финансиране, за които е взето решение по настоящата програма, се изпълняват в съответствие с [Регламента за InvestEU] и дял X от Финансовия регламент.

ГЛАВА IV

ПРОГРАМИРАНЕ, МОНИТОРИНГ, ИЗПЪЛНЕНИЕ И КОНТРОЛ

Член 16

Изпълнение на програмата

1. Програмата се изпълнява чрез работната програма (работните програми), посочена(и) в член 110 от Финансовия регламент. В работната програма се определя, когато това е уместно, общата сума, запазена за операции за смесено финансиране.
2. Посочените в приложение I работни програми за изпълнение на специфичната цел, посочена в член 3, параграф 2, буква д), се приемат от Комисията чрез актове за изпълнение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 21, параграф 2.
3. Чрез дерогация от параграф 1 от настоящия член действията, посочени в приложение II към настоящия регламент, с които се постига специфичната цел, посочена в член 3, параграф 2, буква е) от настоящия регламент, се изпълняват в съответствие с членове 14 и 17 от Регламент (ЕО) № 223/2009.

Член 17

Мониторинг и докладване

1. Показателите за докладване относно напредъка на програмата по отношение изпълнението на специфичните цели, определени в член 3, параграф 2, се съдържат в приложение IV.
2. С цел гарантиране на ефективна оценка на напредъка на програмата по отношение на постигането на нейните цели, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 20, с които да се преразгледат или допълнят показателите в приложение IV, когато това се счита за необходимо, и да се допълни настоящият регламент с разпоредби относно създаването на рамка за мониторинг и оценка.
3. Системата за отчитане на изпълнението трябва да гарантира ефикасното, ефективно и навременно събиране на данните за мониторинга на изпълнението на програмата и на нейните резултати. За тази цел на получателите на средства от Съюза и когато е приложимо, на държавите членки се налагат пропорционални изисквания за докладване.

Член 18

Оценка

1. Провеждат се навременни оценки, които да послужат в процеса на вземане на решения.
2. Междинната оценка на програмата се извършва, след като за изпълнението на програмата се натрупа достатъчно информация, но не по-късно от четири години след започване на изпълнението на програмата.

3. Във връзка с действия, с които се постига специфичната цел, посочена в член 3, параграф 2, буква в), подточка ii), Комисията изготвя годишен доклад относно дейността на Фондацията за международните стандарти за финансово отчитане по отношение на разработването на международни стандарти за финансово отчитане, на РЮВ и на ЕКГФО. Комисията предоставя доклада на Европейския парламент и на Съвета.
4. В съответствие с член 13 от Регламент (ЕО) № 223/2009 Комисията се консултира с Комитета на Европейската статистическа система за частта от оценките, която се отнася за действия, с които се постига специфичната цел, посочена в член 3, параграф 2, буква е) от настоящия регламент, преди оценките да бъдат приети и представени на Европейския парламент и на Съвета.
5. В края на изпълнението на програмата, но не по-късно от четири години след края на периода, посочен в член 1, Комисията извършва окончателна оценка на програмата.
6. Комисията представя заключенията от оценките и своите наблюдения на Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите.

Член 19

Защита на финансовите интереси на Съюза

Когато трета държава участва в програмата по силата на решение съгласно международно споразумение или по силата на друг правен инструмент, третата държава предоставя необходимите права и достъп на отговорния разпоредител с бюджетни кредити, на Европейската служба за борба с измамите (OLAF) и на Европейската сметна палата, за да могат те да упражняват в пълна степен съответната си компетентност. По отношение на OLAF тези права включват правото да се извършват разследвания, включително проверки и инспекции на място, предвидени в Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 относно разследванията, провеждани от OLAF.

Член 20

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в членове 9 и 17, се предоставя на Комисията до 31 декември 2028 г.
3. Делегирането на правомощия, посочено в членове 9 и 17, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междунституционалното споразумение от 13 април 2016 г. за по-добро законотворчество.

5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.
6. Делегиран акт, приет съгласно членове 9 и 17, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на същия акт на Европейския парламент и на Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Посоченият срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 21

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от Постоянния комитет по хранителната верига и здравето на животните, създаден с член 58 от Регламент (ЕО) № 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета⁹⁹. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Когато становището на комитета трябва да бъде получено по писмена процедура, тази процедура се прекратява без резултат, когато в рамките на срока за даване на становище председателят на комитета вземе такова решение или обикновено мнозинство от членовете на комитета отправят такова искане.

ГЛАВА V

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 22

Информация, комуникация и публичност

1. Получателите на финансиране от Съюза посочват неговия произход и гарантират видимостта на финансирането от Съюза (по-специално когато популяризират действията и резултатите от тях), като предоставят последователна, ефективна и пропорционална целева информация на различни видове публика, включително медиите и обществеността.
2. Комисията осъществява информационни и комуникационни дейности по отношение на програмата и нейните действия и резултати. Финансовите ресурси, отпуснати на програмата, допринасят също така за институционалната комуникация на политическите приоритети на Съюза, доколкото те са свързани с целите, посочени в член 3.

⁹⁹ Регламент (ЕО) № 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 г. за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните (ОВ L 031, 1.2.2002 г., стр. 1).

3. Комисията (Евростат) изпълнява информационните и комуникационните дейности, свързани с постигането на специфичната цел, посочена в член 3, параграф 2, буква е), и своите действия и резултати, когато се отнасят за разработването, изготвянето и разпространението на европейска статистика, в съответствие със статистическите принципи, установени в Регламент (ЕО) № 223/2009.

Член 23

Отмяна

Регламенти (ЕС) № 99/2013, (ЕС) № 1287/2013, (ЕС) № 254/2014, (ЕС) № 258/2014, (ЕС) № 652/2014 и (ЕС) 2017/826 се отменят, считано от 1 януари 2021 г.

Член 24

Преходни разпоредби

1. Настоящият регламент не засяга продължаването или изменението на съответните действия — до тяхното приключване — съгласно регламенти (ЕС) № 99/2013, (ЕС) № 1287/2013, (ЕС) № 254/2014, (ЕС) № 258/2014, (ЕС) № 652/2014 и (ЕС) 2017/826, които продължават да се прилагат за съответните действия до тяхното приключване.
2. Финансовият пакет за програмата може да обхваща и разходи за техническа и административна помощ, необходими, за да се гарантира преходът между програмата и мерките, приети по предходни програми, създадени с актовете, посочени в параграф 1.
3. Ако е необходимо, в бюджета могат да се записват бюджетни кредити за поети задължения след 2027 г. за покриване на разходите, предвидени в член 4, параграф 3, с цел да се гарантира управлението на действията, които не са приключили до 31 декември 2027 г.

Член 25

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от 1 януари 2021 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

- 1.1. Наименование на предложението/инициативата
- 1.2. Съответни области на политиката (*програмен клъстер*)
- 1.3. Естество на предложението/инициативата
- 1.4. Мотиви за предложението/инициативата
- 1.5. Срок на действие и финансово отражение
- 1.6. Планирани методи на управление

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

- 2.1. Правила за мониторинг и докладване
- 2.2. Система за управление и контрол
- 2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

- 3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове
- 3.2. Очаквано отражение върху разходите
 - 3.2.1. *Обобщение на очакваното отражение върху разходите*
 - 3.2.2. *Очаквано отражение върху бюджетните кредити за административни разходи*
 - 3.3.2. *Финансов принос от трети страни*
- 3.3. Очаквано отражение върху приходите

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Наименование на предложението/инициативата

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за създаване на програма за единния пазар, конкурентоспособността на предприятията, включително малките и средните предприятия, и европейската статистика и за отмяна на регламенти (ЕС) № 99/2013, (ЕС) № 1287/2013, (ЕС) № 254/2014, (ЕС) № 258/2014, (ЕС) № 652/2014 и (ЕС) 2017/826

1.2. Съответни области на политиката (*програмен клъстер*)

Единен пазар, иновации и цифрова икономика

1.3. Предложението/инициативата е във връзка с:

☒ **ново действие**

☐ **ново действие след пилотен проект/подготвително действие¹⁰⁰**

☒ **продължаване на съществуващо действие**

☒ **сливане или пренасочване на едно или няколко действия към друго/ново действие**

1.4. Мотиви за предложението/инициативата

1.4.1. Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата

Създаване на вътрешна управленска структура за координацията между службите, възприемане на общ подход в изготвянето на работните програми, мониторинга и докладването относно изпълнението на програмата и постигането на резултати.

Делегиране на правомощия на изпълнителните агенции, подготовка на документите по програмата и стандартни документи по изпълнение на програмата. Адаптиране на системите за управление на програмата.

За конкурентоспособността, МСП и вътрешния пазар:

— изграждане на партньорства за европейската мрежа на предприятията, на схемите за бизнес обмен на предприемачи, инициативата за съвместни клъстери и партньорства за стандартизация.

1.4.2. Добавена стойност от участието на Съюза

Основания за действие на европейско равнище (предварително):

Необходими са действия на равнището на Съюза, за да се гарантира последователното развитие на единния пазар, недискриминацията, защитата на

¹⁰⁰

Съгласно член 58, параграф 2, буква а) или б) от Финансовия регламент.

потребителите, ефективната конкуренция; да се подобри капацитетът в държавите членки и да се изгради сътрудничество и доверие между тях, както и за да се отговори на трансграничните проблеми и да се гарантира на сигурността на единния пазар. Разработването на програмата може да бъде постигнато само на равнището на Съюза, тъй като действията изискват активното сътрудничество и координация на националните органи.

Очаквана генерирана европейска добавена стойност (последваща):

Основната европейска добавена стойност на програмата произтича от подкрепата за добре функциониращия вътрешен пазар, по-специално:

- предоставяне на повече права на гражданите/потребителите (пряко или косвено), на предприятията (по-специално МСП) и на публичните администрации да получат пълен достъп до възможностите, предлагани от вътрешния пазар;
- засилване на административното сътрудничество между държавите членки, както и между държавите членки и Комисията чрез обмен на информация, на най-добри практики и изграждане на капацитет;
- подкрепа за изработването на правила, за определяне на стандарти, включително и на международно равнище, и изпълнението им на равнището на Съюза чрез финансиране на събирането и анализа на данни.

1.4.3. *Изводи от подобен опит в миналото*

Направените оценки и натрупаният досега опит от изпълнението на въпросните програми и бюджетни редове показват, че всички те създават добавена стойност и следва да продължат да се изпълняват.

В заключението на междинната оценка за **Програмата на ЕС за повишаване на конкурентоспособността в частност на малките и средните предприятия (COSME)**¹⁰¹ се посочва, че програмата е от съществено значение за насърчаване на икономическия растеж и създаването на заетост и че в голяма степен отговаря на променящите се нужди на МСП. Предимствата на програмата са, че тя се изпълнява посредством посредници, които имат пряк и дългогодишен контакт с МСП. Това позволява да се предложи индивидуализирана подкрепа за МСП според съответния сектор, в който упражняват дейност, като например туризъм, текстилна промишленост, творчески индустрии и т.н., и действията да имат силен мултиплициращ ефект. Механизмът за гарантиране на заеми по COSME постигна значителни резултати на практика и получи положителна оценка от Европейската сметна палата.

Необходими са освен това трайни инвестиции в повишаване на качеството, видимостта и прозрачността на **инструментите за управление на вътрешния пазар** (Вашата Европа, Вашата Европа - Съвети, SOLVIT, информационната система на вътрешния пазар), за да продължи, от една страна, да се помага на гражданите и предприятията да се ползват ефективно от правата си на вътрешния пазар, а от друга страна, да се отговори на нарастващата трансгранична мобилност и дейност, както и на продължаващата цифровизация

¹⁰¹ <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/28084>

на единния пазар; това предполага цялостно актуализиране на портала „Вашата Европа“, като единният цифров портал ще се основава на портала „Вашата Европа“, с нов общ потребителски интерфейс (търсачка), управляван от Комисията.

Що се отнася до действията в областта на **конкуренцията**, проучванията показват, че прилагането на правилата на ЕС в областта на конкуренцията имат значими макроикономически последици. От ежедневно изпълнение на политиката на Съюза в областта на конкуренцията бяха извлечени и основни поуки по отношение на разпознаването на нови и все по-големи предизвикателства. Сред тях са изводите, че живеем в свят, в който информационните технологии стават все по-сложни и трудоемки, и че зависим все повече от данните (фирмите използват все по-усъвършенствани компютърни приложения, непрекъснато нараства обемът на електронните комуникации, както и използването на изкуствен интелект, големите информационни масиви и алгоритми), както и необходимостта националните органи и съдилища да участват все по-активно и по-задълбочено в този процес.

В оценката се потвърждава също така, че съществуващата нормативна уредба в областта на **стандартизацията** отговаря на целите, но все още съществуват области, нуждаещи се от подобрене на политическо и оперативно равнище. На политическо равнище основните поуки се отнасят до необходимостта от: а) бързо и своевременно разработване на стандарти; б) приобщаване на по-слабите заинтересовани лица, представляващи интересите на потребителите, околната среда и интересите на работниците, особено на МСП, които свързват иновациите със стандартизацията в процеса на стандартизация, в) подкрепа за конкурентоспособността на европейските предприятия на световно равнище; г) подобряване на каналите за комуникация между Комисията и Европейската система за стандартизация.

В оценката за функционирането на **вътрешния пазар на стоки** се потвърждава добавената стойност на съвместните действия на органите за надзор на пазара. Въпреки това ще са необходими по-съгласувана рамка за координиране на съвместни действия, намалена административна тежест за органите и повече ресурси, по-специално за разходите по изпитването на продукти, за да може да се овладее тенденцията на единния пазар да се пускат продукти, които не отговарят на изискванията. Освен това, за да се използва докрай потенциалът на единния пазар, трябва да се оптимизира функционирането на взаимното признаване чрез целенасочени дейности за повишаване на осведомеността и обучение, включително специфични действия за секторите, в които взаимното признаване може да доведе до най-голямо повишаване на конкурентоспособността на ЕС, и чрез подкрепа за сътрудничеството между националните органи с цел да се укрепи културата им на взаимно признаване и да се изгради доверие в различните правни системи и свързаните с продуктите изисквания. Беше потвърдена ключовата роля на системата на ЕС за акредитацията на органите за оценяване на съответствието, поради което инфраструктурата за акредитация, предвидена в Регламент (ЕО) № 765/2008, трябва да продължи да бъде подпомагана на равнището на ЕС.

Оценката на **програмата за потребителите** показва общо удовлетворение на заинтересованите страни по отношение на значението и ефективността на дейностите. Висока оценка получават Европейските потребителски центрове, академията за електронно правоприлагане и системата на ЕС за бърз обмен на

информация за опасни потребителски продукти (RAPEX), както и подкрепата за Европейското бюро на съюзите на потребителите (BEUC) и всички мероприятия по изграждане на мрежи между заинтересованите страни. Като цяло оценката е, че целите и приоритетите на програмата за потребители все още са напълно актуални и следва да продължи да се работи за тяхното реализиране. На по-преден план могат да бъдат изведени устойчивото потребление, постигането на единно и високо равнище на защита на потребителите в Съюза, подкрепата за организациите на потребителите на равнището на държавите членки (напр. съвместно с държавите членки в ролята им на потребители-наблюдатели). Накрая, опитът показва, че програмата трябва да предполага по-висока степен на гъвкавост, за да отговори по-добре на новите пазарни предизвикателства, обусловени от бързите и често непредсказуеми социални и технологични промени.

Що се отнася до **финансовите услуги**, финансирането за двете неправителствени организации Better Finance и Finance Watch чрез програмата за изграждане на капацитет за засилване на участието на потребителите и останалите крайни ползватели в изготвянето на политиката на Съюза в областта на финансовите услуги, също беше успех, който позволи на двете организации да се наложат като експертни непрофесионални организации с допълващи се профили, създаващи висока европейска добавена стойност в стремежа си към постигне на планираните цели. В контекста на програмата за стандарти в областта на финансовото отчитане и одита резултатите от оценките ясно показват, че целите на програмата са били постигнати и следователно финансирането на механизмите за изпълнение на програмата дава добри резултати.

Междинната оценка на **програмата за хранителната верига** потвърди, че добавената стойност, която се преследваше с програмата (обединяването за първи път на всички тези действия), е постигната посредством реализирането на желаните цели и че целите и областите на действие остават валидни. В открита обществена консултация бяха изразени опасения относно въздействието на мерките, които трябваше да бъдат взети след появата на огнища на „Xylella“ (вредители по растенията) в Южна Европа, като по този начин се потвърждава необходимостта да се отделя по-голямо внимание на мониторинга и превенцията в областта на фитосанитарната политика.

Оценката на **програмата за Европейската статистика** показва, че настоящият механизъм за изпълнение на програмата функционира ефективно и че програмата се управлява ефикасно и постига целите си. Програмата осигурява ясна европейска добавена стойност благодарение на хармонизираното предоставяне на сравними и висококачествени данни за Съюза. Въпреки това от оценките става ясно, че съществува необходимост да се осигурят подходящи ресурси в бъдеще за модернизиране на процесите на изготвяне на статистическата информация, за да може да се отговори на нарастващите нужди на потребителите, особено що се отнася до навременността и обхвата на новите данни за нововъзникващи политически потребности, като същевременно тези процеси станат по-гъвкави и съобразени с новите технологии.

Изпълнението на действията, предприети в съответствие с тази програма (проучвания, изследвания, абонамент за бази данни, разработване и поддържане на информационни системи в подкрепа на бизнеса и др.) във

всички области на политики на Съюза, дадоха възможност на Комисията да адаптира своите политики към многообразната и постоянно променяща се среда и да приема предложения въз основа на доказателства и след провеждането на обстойна консултация със заинтересованите страни.

1.4.4. Съгласуваност и евентуална синергия с други актове

Дейностите по сътрудничество, подпомагани по линия на програмите **Fiscalis** и „**Митници**“, представляват ключови елементи за укрепване на единния пазар. Митническият съюз е основата на Съюза и предпоставка за вътрешния пазар и другите политически приоритети на Съюза. Той има ключова функция не само в традиционната си роля за събирането на мита за бюджета на Съюза, но също и поради факта, че митническите органи имат централна роля за осигуряването на външните граници и сигурността на веригата на доставки, допринасяйки за сигурността на Европейския съюз. Митническите органи играят важна роля при контрола на безопасността на вноса на хранителните и нехранителните продукти или на тяхното съответствието с правилата (30 % от стоките, които влизат в единния пазар, са от трети страни). Контролът на вноса изисква тясно сътрудничество между митническите органи и органите за надзор на пазара, съвместни дейности, свързаност на информационните системи на равнището на Съюза, както и изграждането на капацитет в държавите членки за хармонизиране на националните системи.

В същия дух трансграничните и транснационалните дейности, свързани с икономическото сътрудничество по линия на **европейските структурни и инвестиционни фондове**, също подпомагат единния пазар. Програмата ще насърчава МСП да се възползват от революционни иновации и други решения, разработени по линия на други програми на Съюза като **Деветата рамкова програма за научноизследователска и развойна дейност** („Хоризонт Европа“) и космическата програма. Програмата „Хоризонт Европа“ ще подкрепя иновации, разработвани от предприятията във всичките им форми, но специално внимание ще бъде отделено на революционни иновации, създаващи пазари, които ще бъдат подпомагани по инициатива на Европейския съвет по иновациите. Европейската мрежа за предприятията може да повиши ползите, като предостави на бенефициерите по програма „Хоризонт Европа“ своята мрежа от контакти и други подпомагащи услуги. И накрая, всички централно управлявани финансови инструменти на ниво ЕС, включително дълговите и капиталовите финансови инструменти в полза на МСП, ще бъдат обединени във фонд **InvestEU**¹⁰² с оглед постигане на рационализация.

Ефективността на програмата, по-специално що се отнася до сътрудничеството между публичните органи, зависи също от ефективността на **програмата в областта на цифровите технологии за Европа**, тъй като тя ще осигури цифровата оперативна съвместимост и инфраструктура, необходими за редица програми на ЕС. Общите решения, разработени по Програмата в областта на цифровите технологии за Европа, ще бъдат рационализирани и съобразени с поставената цел и ще могат да бъдат интегрирани в информационно-технологични решения в подкрепа на вътрешния пазар в рамките на

¹⁰²

[Да се вмъкне препратка към Регламента за фонд InvestEU]

програмата. Съгласуваността между програмите може да бъде допълнително подобрена чрез общо управление на информационно-технологичните решенията на оперативната съвместимост в рамките на програмата и извън нея. Изкуственият интелект, анализът на големи информационни масиви, достъпът до източници на данни и други въпроси, свързани с информационните технологии, представляват основната част от програмата за защита на конкуренцията. Тъй като тези дейности са част и от програмата в областта на цифровите технологии в Европа, последната ще спомогне за ефективността на програмата за единния пазар, включително в частта за конкуренцията.

Действията по програмата за хранителната верига, като например ветеринарните мерки в случай на кризи, свързани със здравето на животните, които предполагат умъртвяване на животни и обеззаразяване на стопанствата, могат да бъдат допълнени от пазарни интервенции по линия на програмите на **общата селскостопанска политика (ОСП) на Съюза**.

Европейският социален фонд ще действа като катализатор за насърчаване на труда и мобилността на младите хора. Програмата следва да допринесе за растежа и изграждането на връзки с центровете на Съюза за (цифрови) иновации и инвестиции, изградени в рамките на политиката на сближаване и по линия на програмата „Хоризонт Европа“. Взаимодействия с програмата „Еразъм“ могат също да бъдат проучени.

1.5. Срок на действие и финансово отражение

☒ **ограничен срок на действие**

- ☒ в сила от **1 януари 2021 г. до 31 декември 2027 г.**
- ☒ За бюджетните кредити за поети задължения финансовото отражение е от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2027 г., а за бюджетни кредити за плащания — от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2032 г.

☐ **неограничен срок на действие**

- Изпълнение с период на започване на дейност от ГГГГ до ГГГГ, последван от функциониране с пълен капацитет.

1.6. Планирани методи на управление¹⁰³

☒ **Пряко управление** от Комисията

- ☒ от нейните служби, включително от нейния персонал в делегациите на Съюза;
- ☒ от изпълнителните агенции

☐ **Споделено управление** с държавите членки

☒ **Непряко управление** чрез възлагане на задачи по изпълнението на бюджета на:

- ☐ трети държави или на органите, определени от тях;

¹⁰³

Подробности във връзка с методите на управление и позоваванията на Финансовия регламент могат да бъдат намерени на уебсайта BudgWeb:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

- ☐ международни организации и техните агенции (да се уточни);
- ☐ ЕИБ и Европейския инвестиционен фонд;
- ☐ органите, посочени в членове 70 и 71 от Финансовия регламент;
- ☐ публичноправни органи;
- ☐ частноправни органи със задължение за обществена услуга, доколкото предоставят подходящи финансови гаранции;
- ☐ органи, уредени в частното право на държава членка, на които е възложено осъществяването на публично-частно партньорство и които предоставят подходящи финансови гаранции;
- ☐ лица, на които е възложено изпълнението на специфични дейности в областта на ОВППС съгласно дял V от ДЕС и които са посочени в съответния основен акт.

Забележки

В отделни случаи в хода на програмата може да се прилага непряко управление, ако възникне конкретно необходимост и непрякото управление представлява най-подходящият начин на финансиране, напр. международни организации, публичноправни органи.

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за мониторинг и докладване

С оглед на координираното изпълнение на програмата през целия период на нейното прилагане ще бъде създадена структура за управление, която ще позволи непрекъснат обмен относно изпълнението на програмата и постигането на набелязаните резултати.

Части от програмата се очаква да бъдат изпълнявани от изпълнителните агенции, по-специално във връзка с целите за конкурентоспособността и МСП, хранителната верига и политиката за защита на потребителите.

Програмата ще подлежи на междинна и на последваща оценка на напредъка към постигане на целите и резултатите. Междинната оценка ще се извършва не по-късно от четири години след началото на програмата. Окончателната оценка се извършва четири години след това.

Дейностите в областта на конкуренцията ще се осъществяват в съответствие с изискването за докладване и мониторинг на Комисията, като ще се прилагат правилата на съответната генерална дирекция. По-специално в годишните отчети за дейността (ГОД) ще се отчита ефективността на системите им за вътрешен контрол.

По отношение на финансовите услуги правилата за отчитане ще предвиждат набор от периодични и окончателни доклади, които трябва да бъдат представени от изпълнителите и бенефициерите с цел ефикасния мониторинг на дейностите. Правилата за докладване ще бъдат пропорционални на реалните нужди и рискове на мониторинга и адаптирани към специфичните нужди на всеки договор и споразумение за отпускане на безвъзмездни средства. Тези доклади ще бъдат използвани като база за извършване на редовни оценки на качеството на изпълнението, например в контекста на безвъзмездните средства за оперативни разходи, отпуснати в областта на финансовото отчитане и одита.

Що се отнася до вътрешния пазар за стоки и услуги, обществените поръчки, наблюдението на пазара, стандартизацията, конкурентоспособността на предприятията и МСП, мониторингът на изпълнението на програмата ще се извършва постоянно, пряко от службите на Комисията и от изпълнителните агенции, на които може да бъде възложено изпълнението на части от програмата. Комисията ще изготвя годишен мониторингов доклад, в който ще разглежда ефикасността и ефективността на получилите подкрепа дейности от гледна точка на финансовото им изпълнение, резултатите и, когато е възможно, въздействието им, и с оглед въвеждането на всякакви необходими корекции на приоритетите на политиката и на финансирането. При измерване на качеството на изпълнението ще се прилага последователен набор от показатели.

При безопасността на храните програмата ще се изпълнява чрез пряко управление, като се използват начините на изпълнение, предвидени във Финансовия регламент, главно като отпускането на безвъзмездни средства и възлагането на обществени поръчки. Прякото управление дава възможност за

установяване на преки контакти с изпълнителите/бенефициерите, участващи пряко в дейности, които служат на политиките на Съюза. Комисията осигурява пряк мониторинг върху крайния продукт от финансираните действия. Условието и редът за плащане на финансираните дейности ще бъдат съобразени с рисковете, присъщи на финансовите трансакции. Стратегията ще бъде ориентирана към постигането на баланс между предварителните и последващите проверки с цел да се гарантира ефективността, ефикасността и икономичността на извършваните от Комисията проверки.

2.2. Системи за управление и контрол

2.2.1. Обосновка на предложените начини за управление, механизми за финансиране на изпълнението, начини за плащане и стратегия за контрол

Програмата ще се изпълнява основно чрез пряко управление, чрез използването по-специално на безвъзмездни средства, обществени поръчки и награди.

Остава отворена възможността за прилагане на непряко управление, за да може напълно да се използва предвидената във Финансовия регламент от 2018 г. гъвкавост. Финансирането може да бъде под формата на споразумения за финансов принос, когато този метод е за предпочитане пред отпускането на безвъзмездни средства, например в случаите на сътрудничество с международните организации и публични субекти.

По принцип всички методи на финансиране могат да се прилагат, включително и опростените форми на отпускане на безвъзмездните средства (еднократни суми, единични разходи и финансиране с единна ставка) и финансиране, което не е свързано с разходи. Това осигурява максимална гъвкавост през срока на изпълнение на програмата.

Настоящата програма обединява широк спектър от дейности в подкрепа на вътрешния пазар, конкурентоспособността на предприятията, по-специално на МСП, и на европейските статистически данни. В нея се преплитат дейностите по прилагането на политиката от голям брой служби на Комисията, като по този начин се осигурява полезно взаимодействие при изпълнението на бюджета за политиките, свързани с функционирането на вътрешния пазар.

Специфичните правила за допустимостта на финансирането са ограничени до минимум, за да се даде пълна свобода за разгръщането на междусекторни действия в хода на изпълнение на програмата. Специфични разпоредби са предвидени само когато това се налага, за да се продължи действието на съществуващите структури за финансиране, които са доказали своята добавена стойност и въздействие.

Настоящата програма е инициатива за обединяване на изпълнението на политиката по широк кръг от въпроси, свързани с вътрешния пазар, конкурентоспособността, МСП и статистическите данни. Набелязаните в оценката на въздействието възможности за създаването на полезни взаимодействия и разработването на междусекторни инициативи ще бъдат допълнително доразвити в хода на подготовката и първите стъпки от

изпълнението на програмата. Това води до съгласуваност при вътрешния контрол. Ще бъде създадена подходяща структура на управление, която гарантира сътрудничеството между службите, участващи в изпълнението на програмата. Тези намеренията са отразени в по-общата формулировка на допустимите действия по член 8 от програмата.

Когато в програмата е предвидено продължаване на текущите действия, предвидените методи за изпълнение и механизмите за вътрешен контрол се определят от службите, които понастоящем отговарят за съответните дейности, както е посочено по-долу.

Дейностите, свързани с конкуренцията, ще се изпълняват главно чрез възлагане на обществени поръчки при пряко управление, по-специално при финансирането на проекти в областта на информационните технологии. Това предполага ефективни процеси за управление на информационните технологии, които включват активното участие на ползвателите на тези системи. Процедурите на вътрешния контрол по отношение на разрешаването на разходите имат за цел да се гарантира подходящото управление на рисковете, свързани със законосъобразността и редовността на извършените трансакции, както и с естеството на плащанията. Освен това системата за контрол се състои от различни елементи, като например докладване на висшето ръководство, предварителна проверка от страна на централния финансов екип, вътрешен консултативен комитет за обществените поръчки и договори, последващи проверки и одити от страна на Службата за вътрешен одит и Европейската сметна палата.

В частта за договорите/споразуменията за отпускането на безвъзмездни средства в областта на финансовата стабилност, финансовите услуги и съюза на капиталовите пазари програмата ще се изпълнява при пряко управление. Ще има постоянна връзка с работата по политиката за финансовите услуги, която в конкретни области зависи от крайния продукт от договорите/споразуменията за отпускане на безвъзмездни средства, финансирани по програмата. Този метод на управление осигурява необходимата гъвкавост за приспособяване на програмата към реалните потребности на политиката в област, която се отличава с чести промени.

При безопасността на храните акцентът е върху предоставянето на безвъзмездни средства основно на държавите членки, въпреки че са предвидени няколко обществени поръчки.

Безвъзмездни средства ще се предоставят основно за подпомагане на държавите членки, неправителствените организации, националните агенции, университетите и т.н. Периодът на изпълнение на субсидираните дейности и проекти варира от една до три години. Договори за услуги ще бъдат сключени в области като проучвания, събиране на данни, договори за извършване на оценка, инициативи за провеждане на обучения, информационни кампании, услуги в областта на информационните технологии и комуникациите, управление на съоръжения и др. Освен това предвижда се закупуването на антигени и ваксини за контрол на огнищата на болести по животните.

Предоставянето и разпространението на статистически данни ще се управлява посредством централизирано пряко управление от Комисията. От финансова гледна точка програмата ще се изпълнява чрез възлагане на поръчки, основно за услугите в областта на статистиката и информационните технологии, и чрез

предоставянето на безвъзмездни средства основно на националните статистически органи. Ще се прилагат стандартните условия за плащане на Европейската комисия. Ще бъде приета многогодишна стратегия за контрол, която обхваща целия период на програмата, с цел да се намалят до приемливо равнище рисковете, свързани с финансовите трансакции по програмата, като се отчита тяхната разходна ефективност. Стратегията за контрол ще предвижда комбинация от задължителни предварителни проверки и допълнителни последващи проверки.

Частта от програмата, която се отнася до политиките за защита на потребителите, дружественото право, договорното право и мерките против изпирането на пари, ще се изпълнява чрез пряко управление. Прякото управление дава възможност за мониторинг на целите на програмата и изпълнението на програмата, тъй като то позволява по-голяма гъвкавост по отношение на промените и корекциите, включително тези във финансовите решения.

Дейностите по възлагане на обществени поръчки ще бъдат предимно, но не изключително, управлявани пряко от Комисията, тъй като това позволява да се адаптират по-добре към нуждите на политиката и да се правят например проверки за съответствие със законодателството, проучвания, както и да се извършват дейности от прерогативите на Комисията.

По-голямата част от политика за защита на потребителите и нейните цели в рамките на програмата за единния пазар ще бъдат изпълнявани от изпълнителната агенция CHAFAEA основно чрез безвъзмездни средства, въпреки че възлагането на обществени поръчки също ще бъде възможно. Това ще бъде продължение на текущия опит, който е доказал своята ефективност.

2.2.2. Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им

Съществуващата понастоящем рамка за вътрешен контрол е създадена на базата на изпълнението на стандартите за вътрешен контрол на Комисията, процедурите за подбор на най-добрите проекти и превръщането им в правни инструменти, управлението на проекти и договори през целия жизнен цикъл на проекта, предварителни проверки по искания, включително получаване на одиторска заверка, предварително сертифициране на методологиите за изчисляване на разходите, последващи одити и корекции и оценка.

Дейностите в рамките на конкурентоспособността ще се изпълняват главно чрез възлагане на обществени поръчки при пряко управление. Затова се смята, че рисковете по отношение на законосъобразността и редовността са (много) ниски. В съответствие с изискванията на Финансовия регламент важна цел на стратегията на Комисията за ориентиран към резултатите бюджет е да се гарантира ефективност на разходите при проектирането и прилагането на системите за управление и контрол, с помощта на които се предотвратяват или разкриват и отстраняват грешки. Затова в стратегията за контрол е заложено извършването на по-строги и по-чести проверки в по-рисковите области и се гарантира ефективност по отношение на разходите.

Основните рискове за действия в областта на конкуренцията са свързани с управлението на проекти в областта на информационните технологии, по-специално от гледна точка на изоставане в графика, риск от надхвърляне на планираните разходи и цялостното управление на разходите. Голяма част от тези рискове са свързани с естеството на тези проекти и ще бъдат смекчени чрез подходяща система за управление на проекти и докладване относно управлението на проекти, включително доклади относно рисковете, които ще се представят на висшето ръководство при поискване.

В този контекст докладите относно рисковете по проектите (в това число регистъра на рисковете и план за действие в подкрепа на управление на рисковете, прегледи на данните за качеството на изпълнение, проследяване на напредъка по графика на проекта и статуса на постигнатите резултати по проекта) ще представляват важна движеща сила, която ще доведе до адекватно управление на риска и постигането на крайните продукти на проекта в съответствие със спецификациите.

Цялостният процес на финансиране, свързан с финансовите услуги, ще бъде предмет на няколко степени на контрол на оперативно и финансово равнище в съответствие с правилата, установени във Финансовия регламент. За операциите с по-висок риск ще се изисква второ равнище на предварителната оперативна и финансова проверка. Допълнителните проверки на място на бенефициерите на програмите за безвъзмездни средства ще бъдат направени въз основа на анализ на риска. Редът и условията за извършване на плащанията ще бъдат адаптирани към всеки договор и действие, осигурявайки необходимия баланс между потребностите от финансиране и защитата на финансовите интереси на ЕС. Условията и редът за докладване (вж. точка 2.1) се определят по начин, който да избегне излишните повтарящи се проверки, и ще се фокусират върху действителните нужди от мониторинг.

Съществуващата понастоящем рамка за вътрешен контрол, приложима към вътрешния пазар на стоки и услуги, обществените поръчки, наблюдението на пазара, стандартизацията и конкурентоспособността на предприятията и на МСП, е създадена на базата на изпълнението на стандартите за вътрешен контрол на Комисията, процедурите за подбор на най-добрите проекти и превръщането им в правни инструменти, управлението на проекти и договори през целия жизнен цикъл на проекта, предварителни проверки по искания, включително получаване на одиторска заверка, предварително сертифициране на методологиите за изчисляване на разходите, последващи одити и корекции и оценка.

Предвижда се бюджетът на програмата за конкурентоспособност и МСП да се изпълнява от изпълнителна агенция.

Сложните правила за допустимост на разходите за безвъзмездни средства и сравнително ограниченият опит на някои бенефициери (МСП) във финансовото управление води до по-висок риск от неправилно деклариран разход.

Основните установени рискове се отнасят до грешки при записването на допустимите разходи по безвъзмездните средства, предимно в заглавието на разходите. Досега разходите по безвъзмездните средства се основаваха на действителните разходи. След приемането на новия финансов регламент разпоредителите с бюджетни кредити ще могат да използват еднократни общи

суми и други средства, които следва да доведат до намаляване на грешките и по този начин да се повиши ефективността на проверките.

В документацията, предоставяна заедно с поканите за представяне на предложения в областта на конкурентоспособността и МСП, се съдържат подробни указания относно правилата за допустимост и по-специално за най-честите грешки във връзка с разходите за персонал. Бенефициерите се приканват да предоставят още при изготвянето на предложението достатъчно данни за предвидените разходи, за да се даде възможност за предварителна проверка и откриване на евентуални грешки или неясноти и, когато е необходимо, за промени в изпълнението или преработка на споразумението за отпускане на безвъзмездни средства. Това ще повиши значително правната сигурност на бенефициерите и ще намали риска от грешки.

Следва да се постигне баланс между, от една страна, увеличаването на привлекателността на програмата, предоставяща финансиране за конкурентоспособност и на МСП, като се намали свързаната с контрола тежест за бенефициерите (повече доверие и поемане на повече рискове чрез използване на повече единни ставки, еднократни общи суми и таблици на единичните разходи) и, от друга страна, гарантирането на възможно най-нисък дял на некоригираните грешки.

Стратегията за последващ одит за разходите по програмата ще се основава на финансов одит на трансакциите, определени чрез извадка по парични единици, допълнени с извадка на основата на риска.

При безопасността на храните изпълнителите са предимно институти, лаборатории, консултантски фирми и други частни компании. Основните рискове са следните:

- риск от неоптимизирано или икономически неефективно използване на средствата, предоставени както под формата на безвъзмездни средства (сложност на възстановяването на действителните допустими разходи, съчетана с ограничени възможности за документни проверки на допустимите разходи), така и на възлагане на обществени поръчки (ограничен брой доставчици с необходимите специализирани знания, което ограничава възможността за сравняване на ценовите оферти);

- риск за репутацията на Комисията, ако бъдат разкрити измами или престъпна дейност; вътрешните системи за контрол, с които разполагат третите страни, могат само отчасти да осигурят увереност поради наличието на твърде голям брой различни доставчици и бенефициери, всеки от които работи със своя собствена система за контрол, често доста малка по размер.

Комисията въвежда вътрешни процедури по отношение на безопасността на храните, които да обхващат посочените по-горе рискове. Вътрешните процедури са в пълно съответствие с Финансовия регламент и включват мерки за борба с измамите и анализ на разходите и ползите. В този контекст Комисията продължава да проучва възможности за подобряване на управлението и за постигане на по-висока ефективност. Основните характеристики на рамката за извършване на контрол са следните:

Безопасност на храните — проверки преди и по време на изпълнението на проектите:

— използват се разработени в Комисията образци на споразумения за отпускане на безвъзмездни средства и договори за възлагане на обществени поръчки. Те съдържат редица разпоредби за контрола, като например одитни сертификати, финансови гаранции, одити на място, както и инспекции от OLAF. Правилата за допустимост на разходите са опростени, например чрез използване на еднократни суми, единични разходи, вноски, които не са свързани с разходи, и други възможности, предвидени във Финансовия регламент. Това ще намали разходите за проверки, като акцентът се поставя върху проверките и контрола в области с висок риск;

— всички служители се подписват, че са запознати с кодекса за добро административно поведение. Служителите, които участват в процедурата по подбор или в управлението на споразуменията за безвъзмездни средства/договорите, също така подписват декларация за липса на конфликт на интереси. Персоналът преминава редовно обучение и ползва мрежи за обмен на най-добри практики;

— техническото изпълнение на отделния проект се проверява на редовни интервали от време, по документи въз основа на предоставените от изпълнителите и бенефициерите технически доклади за напредъка; освен това се провеждат срещи с изпълнителите/бенефициерите и посещения на място в зависимост от конкретния случай.

Безопасност на храните — проверки в края на изпълнението на проекта:

Последващите одити се извършват, за да се провери на място допустимостта на декларираните разходи. Целта на тези проверки е да се предотвратят, разкриват и отстранят съществените грешки, свързани със законосъобразността и редовността на финансовите трансакции. С цел постигане на висок ефект от извършвания контрол подборът на бенефициерите, които да бъдат подложени на одит, предвижда подборът въз основа на оценка на риска да се съчетава с подбор на случаен принцип и при възможност по време на одита на място да се отделя внимание на оперативните аспекти.

Споразумения за отпускане на безвъзмездни средства в областта на статистиката ще бъдат сключени главно със сравнително малък брой национални статистически органи. Регламент (ЕО) № 223/2009 дава възможност за директно предоставяне на безвъзмездни средства на тези органи. Нивото на рисковете, свързани с тази популация от бенефициери, е ниско. Не бяха установени съществени рискове при контрола, осъществен по отношение на споразуменията за отпускане на безвъзмездна средства, сключени в рамките на Европейската статистическа програма за периода 2013—2020 г. Тъй като разходите за персонал са основният елемент от разходите по споразуменията на Евростат за отпускане на безвъзмездни средства, през 2015 г. с въвеждането на схемата на единичните разходи (Решение С(2014) 6332 на Комисията) бяха приложени мерки за опростяване. Извършените проверки потвърдиха планирания ефект от опростяването и намаленото ниво на рисковете, свързани с разходите за персонал.

Що се отнася до обществените поръчки в областта на статистиката, при годишните последващи прегледи на качеството не са установени значителни проблеми. Одитите, извършени от Европейската сметна палата на трансакциите, управлявани от Евростат, не показаха значителни проблеми. При одита, извършен през 2016 г. от Службата за вътрешен одит на Комисията, не бяха

установени никакви значителни рискове. Беше потвърдено, че системата за вътрешен контрол на Евростат осигурява достатъчно увереност по отношение на целта на процедурата по възлагане на обществени поръчки и финансовото управление на свързаните с тях финансови трансакции.

При изпълнението на дейностите, свързани с обществените поръчки в областта на потребителите, може да съществува риск от това изпълнителите изкуствено да повишат цените, да представят множество заявления за едни и същи ресурси или фиктивни документи и плагиатство. Особено внимание следва да се обърне на наличието на възможни конфликти на интереси на персонала и спазването на професионалната тайна.

Тези рискове се смекчават посредством засилена стратегия за борба с измамите с цел свеждане до минимум на рисковете от измами в контекста на изпълнението на бюджета, в което участват служители на Комисията и външни експерти. При възлагането на обществени поръчки рискът се смекчава и чрез повишаване на осведомеността на всички участници, включително оперативните отдели при работата с оферентите.

Описание на системата за вътрешен контрол

Системата за контрол, предвидена за дейностите, свързани с потребителите в рамките на програмата, е продължение на съществуващите проверки.

Стратегията за контрол се състои от различни градивни елементи:

- планиране, оценка и подбор на предложения/оферти, за да се гарантира, че само най-добрите оферти получават финансиране;
- сключване и мониторинг на договора: Всички трансакции и процедури подлежат на предварителна проверка от службата, отговаряща за прилагането на политиката.

Последващите одити са осигурени чрез сътрудничество с други служби и чрез споразумение за нивото на обслужване.

Разходите за проверки на дейностите, свързани с финансовите услуги, възлизат на приблизително 4,49 % от плащанията, извършени от отговорната служба на Комисията. Очаква се това ниво да остане стабилно или леко да намалее, в случай че се разшири използване на опростените варианти за разходите (ОВР) през следващия програмен период.

Когато бюджетът, свързани с политиката за защита на потребителите, се изпълнява от изпълнителна агенция, се въвежда стратегия за плащанията и за контрола, която да способства за предотвратяване и отстраняване на грешките и нередностите, с цел да се намалят процентите на грешки и разходите за контрол. Прякото управление предполага съсредоточаването на по-голям брой действия в един център, водещо до сравнително ниски разходи за контрол, по-специално по отношение на предварителните проверки. Агенцията прилага методология за контрол, базирана на риска, която да доведе до процент на грешки под този праг (2 %). Тази ситуация остава стабилна през годините (вж. Годишния отчет за дейността) и понастоящем няма тенденция на увеличение. Стабилно ниво на разходите за проверки (4 %) в съотношение 1: 5,6.

2.2.3. *Оценка и обосновка на разходната ефективност на проверките (съотношение „разходи за контрол ÷ стойност на съответните управлявани фондове“) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване)*

От гледна точка на очаквания процент на грешка(и), на етапа на законодателните предложения целта е нивото на грешки да се запази под 2%. Различен праг на същественост може да се обсъжда само на индивидуална основа в светлината на законодателния дебат, по-специално ако законодателният орган не одобри (изцяло) предложените опростявания на програмите и/или определи тавани за контрола, които биха имали последици за очаквания процент на грешка. Това ще изисква прилагането на координиран подход.

Дейностите, свързани с политиката в областта на конкуренцията, ще се осъществява съгласно целта за вътрешния пазар. Предвид ограничения бюджет и от съображения за ефикасност отговорните служби прилагат модела на централизираните финансови клетки, които играят важна роля при финансовото подпомагане. Този модел отговаря на основните изисквания на Финансовия регламент и води до разкриване и отстраняване на грешки непосредствено в хода на трансакцията.

Изчислено е, че разходите за проверки ще бъдат 3 — 5 % от общите разходи.

Целта е нивото на грешки да се запази под прага от 2 %. Очакваният риск от грешки при приключването на програмите се определя на 0,5 %.

Елементите на програмата, свързани с конкурентоспособността на предприятията и МСП, ще бъдат изпълнявани от изпълнителна агенция.

Работата на отговорния разпоредител с бюджетни кредити ще бъде подпомогната от разходоефективна система за вътрешен контрол, като може да се окаже, че тя ще задържи риска от грешки под 2 % на годишна основа и през цялата продължителност на програмата; крайната цел е, към момента на приключване на многогодишните програми и след отчитане на финансовото въздействие на всички одити и мерки за корекции и възстановявания, да се постигне остатъчно ниво на грешки под 2 %.

Целта на последващия одит е да се предостави задоволително и достоверно представяне на риска от грешки и да се проучат ефективно и ефикасно признаците за измама. Предварителните проверки на предложенията, преди да се подпише споразумението за отпускане на безвъзмездни средства, и уточняването на правилата за допустимост не би следвало да доведат до значително удължаване на срока до сключване на договора. Проверките ще се извършват с цел да се определи представителният среден процент на грешки, който не могат да бъдат избегнати въпреки обученията, предварителните проверки и корекциите. Оправомощените разпоредители с бюджетни кредити докладват ежегодно за разходите и ползите от контрола, а Комисията докладва на законодателния орган в рамките на прегледа в средата на периода относно очакването равнище на неспазване на правилата.

За елементите от програмата, свързани с вътрешния пазар за стоки и услуги, обществените поръчки, стандартизацията и наблюдението на пазара, разходите за контрол се оценяват на 8 — 10 % от общите разходи.

Това високо ниво на разходите за контрол може да се обясни с факта, че по-голямата част от бюджета се изразходва по процедури за възлагане на обществени поръчки и отпускане на безвъзмездни средства за малки действия, при които не могат да се реализират икономии от мащаба. Отговорните служби ще продължат да обмислят евентуално опростяване на финансовите процедури с цел намаляване на нивото на контрол, като същевременно той се запази на подходящо и отговарящо на законовите изисквания равнище.

С оглед на опита, натрупан при прилагането на целта за хранителната верига в рамките на предходната програма, и предвид основните характеристики на новата програма оценката е, че рисковете за изпълнението на програмата остават сравнително стабилни. По прогнозни разчети разходите за проверките ще възляват на около 4 — 6 % от общите разходи. Благодарение на съчетанието от безвъзмездни средства и обществени поръчки, предварителен и последващ контрол, както и документни проверки и одити на място количествено определимият среден остатъчен процент на грешки се очаква да остане под 2 %.

Стратегията за контрол на дейностите в рамките на конкретната цел на програмата по отношение на статистическите данни цели нивото на риска от несъответствие да се поддържа под прага на същественост от 2 %, което е в съответствие със стандартния количествен праг на същественост на Европейската комисия. Смята се, че системата за вътрешен контрол, включително разходите за нея, са уместни за постигането на тази цел. Ще се осигури взаимно допълване между задължителните предварителни и последващи проверки, за да се избегне дублиране на усилията и да се постигне разходна ефективност на проверките. Евростат счита, че разходите за всички проверки ще съставляват около 14 % от бюджета на програмата. Съотношението между разходи и ефективност е най-вече резултат от сравнително малък среден размер на трансакциите по споразуменията за отпускане на безвъзмездни средства и възлагане на обществени поръчки, във връзка с които обаче трябва да се въведе пълен набор от проверки.

Ползите от контрола (освен съответствие с регулаторните разпоредби) включват по-добро съотношение между качество и цена, възпиращи ефекти, повишаване на ефективността и подобрения на системата.

2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

Изпълнението на програмата ще се извършва от няколко генерални дирекции на Комисията, като всяка от тях прилага мерки за предотвратяване на измами и нередности, които са най-подходящи за областите на политиката в техния ресор.

За целите на прякото управление Комисията ще предприеме необходимите мерки, които ще гарантират, че финансовите интереси на Съюза са защитени чрез прилагането на превантивни мерки срещу измама, корупция и всякакви други незаконни дейности; това ще се постигне чрез извършването на ефективни проверки и, при установяването на нередности, чрез събирането на

неправомерно платените суми и по целесъобразност чрез налагането на ефективни, пропорционални и възпиращи санкции.

Комисията или нейни представители и Сметната палата имат правомощия за извършване на одити по документи и на място на всички бенефициери на безвъзмездни средства, изпълнители и подизпълнители, които са получили средства от Съюза по програмата. OLAF има право да извършва проверки и инспекции на място по отношение на икономически оператори, засегнати пряко или непряко от такова финансиране.

Освен това Комисията прилага редица мерки, като например:

по силата на решенията, споразуменията и договорите, произтичащи от изпълнението на програмата, изрично ще се дава право на Комисията, включително на Европейската служба за борба с измамите и на Сметната палата, да извършват одити, проверки на място и инспекции;

- по време на етапа на оценяване на покана за представяне на предложения/търг кандидатите и участниците в търга се проверяват съгласно публикуваните критерии за изключване въз основа на декларации и чрез системата за ранно откриване и отстраняване (EDES);

- правилата за допустимост на разходите ще бъдат опростени в съответствие с разпоредбите на Финансовия регламент;

- всички служители, които участват в управлението на договори, както и одиторите, и контрольорите, които проверяват декларациите на бенефициерите на място, преминават редовно обучения по въпроси, свързани с измамите и нередностите.

Мерките за превенция и защита в областта на конкуренцията са съсредоточени върху повишаването на прозрачността при управлението на срещите и контактите със заинтересованите страни, прилагане на най-добрите практики в областта на обществените поръчки, включително използването на инструмент за електронни обществени поръчки и електронно подаване на документи. Тези действия ще допринесат и за предотвратяването и разкриването на евентуален конфликт на интереси.

Изпълнението на програмата, свързана с финансовите услуги, ще се подчинява на правилата за предотвратяване на измами и нередности, установени в съответствие с разпоредбите на Финансовия регламент и в контекста на действията, предвидени в новата стратегия на Комисията за борба с измамите, която ще влезе в сила. Всяка генерална дирекция, участваща в изпълнението на програмата, ще гарантира съответствие с изискванията на стратегията на Комисията за борба с измамите и с нейната собствена стратегия за борба с измамите, както и на свързаните с нея насоки за управление. Тя също така ще поддържа контакти с OLAF по действия в рамките на нейните компетенции.

По-строги предварителни или последващи проверки във връзка с финансовите услуги ще бъдат въведени за специфични дейности в областта на финансовите услуги, в зависимост от присъщия им риск от измами. В допълнение, по целесъобразност, служители, които участват във финансови трансакции, ще бъдат включени в корпоративно обучение по борба с измамите и в целеви обучения, организирани при необходимост за справяне със специфичните рискове на конкретни действия. Вниманието ще бъде съсредоточено върху повишаване на осведомеността относно етичните изисквания към персонала

(например във връзка с конфликт на интереси в областта на процедурите за обществените поръчки/отпускането на безвъзмездни средства).

В рамките на стратегията на Комисията за борба с измамите¹⁰⁴ и с помощта на OLAF чрез консултации и участие в мрежата на OLAF за предотвратяване и разкриване на измами (FPDNet). Службата на Комисията, отговаряща за вътрешния пазар на стоки и услуги, обществените поръчки, наблюдението на пазара, стандартизацията, конкурентоспособността на предприятията и МСП, разработи своя собствена стратегия за борба с измамите, която включва мерки за предотвратяване и разкриване на измами и нередности както в рамките на службата, така и при бенефициерите и изпълнителите. Стратегията се актуализира редовно.

За да се повиши осведомеността относно измамите, планът за действие по стратегията за борба с измамите предвижда подходящо обучение на персонала и ръководството, годишна оценка на риска от измами и актуализиране на списъка с предупредителни признаци, който да бъде използван за целенасочени, основани на риска предварителни проверки.

Процедурите за одит и ръководствата за последващи одити, основани на риска, са насочени към евентуални случаи на измами и нередности. Стратегията за борба с измамите е съобразена със стандартите за вътрешен контрол, и по-специално с оценката на риска, както и със стратегиите за борба с измамите, изготвени от други генерални дирекции и подчинени структури.

Стратегията за борба с измамите на службата, отговорна за дейностите на вътрешния пазар, свързани с бюджетната и данъчната политика, е насочена към налагането на силна култура за борба с измамите чрез дейности за повишаване на осведомеността относно потенциалните рискове от измами и етичното поведение на служителите. Стратегията освен това предвижда активно сътрудничество с OLAF и интегрирането на аспекти на измамите в цикъла на стратегическото планиране и програмирането на генералната дирекция.

Имайки предвид, че програмата ще се изпълнява (основно) посредством възлагане на обществени поръчки, цел 3 от стратегията за борба с измамите (т.е. „повишаване на осведомеността относно евентуални конфликти на интереси при работата с външни заинтересовани страни като лобисти, оференти, изпълнители“), която поставя акцент върху 1) поддържане на регистър за договорите с лобисти, 2) централизираното управление на процедурите за възлагане на обществени поръчки и контактите с оферентите, 3) специализираното обучение относно установяване на контакти с лобисти, ще бъде изключително приложима при изпълнението на програмата. Задължителната проверка в системата за ранно откриване и отстраняване преди възлагането на договорите (и всяка финансова трансакция) ще ограничи допълнително евентуалните измами и нередности.

В областта на европейската статистика вече съществуват или са предвидени многобройни мерки за превенция и защита. Всички финансови трансакции са предмет на задължителни предварителни проверки. Допълнителни последващи

104

COM(2011) 376, 24.6.2011 г.

проверки ще бъдат извършвани въз основа на извадка. По необходимост могат да се извършват допълнителни проверки. Беше създаден пазарен комитет, който да упражнява надзор върху документацията по конкретни тръжни процедури на Евростат.

Рисковете от измами в областта на информационните технологии се преодоляват от Евростат чрез допълнително укрепване и интегрирана информационно-технологичните инструменти. По-строги проверки за сигурност ще се прилагат за активи; поверителните данни ще бъдат прехвърлени в отделна информационно-технологична среда. Освен това информационно-технологичните функции, свързани с веригата на Евростат за разпространение, ще бъдат допълнително усъвършенствани с обновяването на проекта за веригата за разпространение.

Информационните и образователните сесии представляват друг стълб от мерки за превенция и закрила, приети от Евростат. Темите, свързани с борбата с измамите, са част от всяко обучение, предлагано от Евростат по отношение на управлението на финансовите трансакции. Освен това висшето ръководство на Евростат се информира редовно за всички дейности по предотвратяване и разкриване на измами, а в обучението на новоназначен персонал са включени мероприятия за повишаване на осведомеността; подобрени служители преминават задължително обучение за борба с измамите.

През април 2018 г. службата на Комисията, отговаряща за политиката за защита на потребителите, одобри стратегията за борба с измамите. Тя ще продължи да прилага своята стратегия за борба с измамите в съответствие с изготвената от Комисията стратегия за борба с измамите, за да се гарантира, наред с другото че нейните вътрешни проверки във връзка с борбата с измамите са напълно съгласувани със стратегията на Комисията за борба с измамите и че нейният подход за управление на риска от измами е насочен към установяването на областите, където съществува такъв риск, и подготвянето на подходящи ответни реакции.

Когато изпълнението е възложено на изпълнителна агенция, оценката на риска се фокусира върху остатъчния риск, като се вземат предвид всички мерки, които вече са предприети, за да се смекчи рискът. Рисковете се оценяват в съответствие със спецификата на управляваните програми, свързани с отпускането на безвъзмездни средства и възлагане на обществени поръчки.

Действия за предотвратяване и разкриване на измамите, планирани в рамките на прякото управление в съответствие със стратегическите цели, като например:

- запазване на условията за успешно идентифициране и предотвратяване на риска от измами. Да се осигури подходящо равнище на осведоменост на служителите и наличието и прилагането на необходимите мерки и системи за контрол, които са основни за проверките за предотвратяване и откриване;
- по-силен акцент върху измами в рамките на съществуващите практики и процедури (случаите, установени при оценката на риска от измами). Да се гарантира, че потенциалните измами са взети предвид при проектирането и изпълнението на финансовите и нефинансовите процедури. Да се гарантира, че рисковете от измами са изрично обхванати от стратегията за контрол в

контекста на рамката за вътрешен контрол и в мероприятията по управление на риска;

- сътрудничество с редица генерални дирекции и институции. Поддържане на ефективно сътрудничество с OLAF и мрежите на Комисията за борба с измамите.

- разработване и съблюдаване на вътрешната политика, която определя третирането на случаите, които са докладвани на OLAF.

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Функция от многогодишната финансова рамка и предложени нови разходни бюджетни редове

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид на разхода	Финансов принос			
	03.02 Програма за единния пазар	Многогод./ едногод. ¹⁰⁵ .	от държави от ЕАСТ ¹⁰⁶	от държави кандидатк и ¹⁰⁷	от трети държави	по смисъла на член [21, параграф 2, буква б)] от Финансовия регламент
1	03.0101— Административно подпомагане	Едногод.	ДА	ДА	НЯМА	НЯМА
1	03.0201 — Повишаване на ефективността на вътрешния пазар	Многого д.	ДА	НЯМА	НЯМА	НЯМА
1	03.0202 — Подобряване на конкурентоспособността на предприятията, по-специално на МСП, и подпомагане на достъпа им до пазари	Многого д.	ДА	ДА	НЯМА	НЯМА
1	03.0203 — Европейска стандартизация и международни стандарти за финансово отчитане и одит	Многого д.	НЯМА	НЯМА	НЯМА	НЯМА
1	03.0204 — Засилване на правата на потребителите и гражданското общество и осигуряването на високо равнище на защита на потребителите и безопасност на продуктите, включително участието на крайните ползватели в изготвянето на политиката в областта на финансовите услуги	Многого д.	ДА	ДА	НЯМА	НЯМА
1	03.0205 — Създаване и разпространение на висококачествени статистически данни за Европа	Многого д.	ДА	НЯМА	НЯМА	НЯМА
1	03.0206 — Допринасяне за високото ниво на защита на здравето и благосъстоянието на хората, животните и растенията	Многого д.	НЯМА	НЯМА	НЯМА	НЯМА

¹⁰⁵ Многогод. = многогодишни бюджетни кредити / Едногод. = едногодишни бюджетни кредити.

¹⁰⁶ ЕАСТ: Европейска асоциация за свободна търговия.

¹⁰⁷ Държави кандидатки и, ако е приложимо, потенциални кандидатки от Западните Балкани.

3.2. Очаквано отражение върху разходите

3.2.1. Обобщение на очакваното отражение върху разходите

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Функция от многогодишната финансова рамка	1	03.02 Програма за единния пазар
--	----------	--

			2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	След 2027 г.	ОБЩО
Бюджетни кредити за оперативни разходи (разбити по бюджетните редове, изброени в точка 3.1)	Постигнати задължения	(1)	531,452	539,655	548,003	556,537	565,309	574,383	581,042		3 896,382
	Плащания	(2)	83,351	306,163	374,529	417,531	447,076	462,281	468,746	1 336,703	3 896,382
Бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за програмата ¹⁰⁸	Постигнати задължения = Плащания	(3)	27,457	27,457	27,457	27,457	27,457	27,457	27,457		192,198
ОБЩО бюджетни кредити за финансовия пакет на програмата	Постигнати задължения	=1+3	558,909	567,112	575,460	583,994	592,766	601,840	608,499		4 088,580
	Плащания	=2+3	110,808	333,620	401,986	444,988	474,533	489,738	496,203	1 336,703	4 088,580

Функция от многогодишната финансова рамка	7	„Административни разходи“
--	----------	----------------------------------

¹⁰⁸

Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или дейности на ЕС (предишни редове ВА), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	След 2027 г.	ОБЩО
Човешки ресурси		213,909	215,773	215,630	215,630	215,630	215,630	215,630		1 507,832
Други административни разходи		6,311	6,311	6,311	6,311	6,311	6,311	6,311		44,177
ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	(Общо поети задължения = Общо плащания)	220,220	222,084	221,941	221,941	221,941	221,941	221,941		1 552,009

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	След 2027 г.	ОБЩО
ОБЩО бюджетни кредити по всички ФУНКЦИИ от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	779,13	789,196	797,401	805,935	814,707	823,781	830,440		5 640,589
	Плащания	331,028	555,704	623,927	666,929	696,474	711,679	718,144	1 336,703	5 640,589

3.2.2. Резюме на очаквано отражение върху бюджетните кредити за административни разходи

- ☐ Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за административни разходи
- ☒ Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за административни разходи съгласно обяснението по-долу:

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Години	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	ОБЩО
--------	------	------	------	------	------	------	------	------

ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка								
Човешки ресурси	213,909	215,773	215,630	215,630	215,630	215,630	215,630	1 507,832
Други административни разходи	6,311	6,311	6,311	6,311	6,311	6,311	6,311	44,177
Междинен сбор за ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	220,220	222,084	221,941	221,941	221,941	221,941	221,941	1 552,009

Извън ФУНКЦИЯ 7 ¹⁰⁹ от многогодишната финансова рамка								
Човешки ресурси	2,738	2,738	2,738	2,738	2,738	2,738	2,738	19,166
Други разходи с административен характер	24,719	24,719	24,719	24,719	24,719	24,719	24,719	173,032
Междинен сбор извън ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	27,457	27,457	27,457	27,457	27,457	27,457	27,457	192,198

ОБЩО	247,677	249,541	249,398	249,398	249,398	249,398	249,398	1 744,207
-------------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	---------	-----------

Бюджетните кредити, необходими за човешки ресурси и други разходи с административен характер, ще бъдат покрити от бюджетни кредити на ГД, които вече са определени за управлението на действието и/или които са преразпределени в рамките на ГД, при необходимост заедно с допълнително отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

¹⁰⁹

Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или дейности на ЕС (предишни редове ВА), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

3.2.2.1. Очаквани нужди от човешки ресурси

- ☐ Предложението/инициативата не налага използване на човешки ресурси
- ☒ Предложението/инициативата налага използване на човешки ресурси съгласно обяснението по-долу:

Оценката се посочва в еквиваленти на пълно работно време

Години	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Длъжности в щатното разписание (длъжностни лица и срочно наети служители)							
Централа и представителства на Комисията	1 383	1 395	1 394	1 394	1 394	1 394	1 394
Делегации							
Научни изследвания							
• Външен персонал (в еквивалент на пълно работно време — ЕПРВ) — ДНП , МП, КНЕ, ПНА, МЕД¹¹⁰							
Функция 7							
Финансирани от ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	- в централата	210	212	212	212	212	212
	- в делегациите						
Финансирани от финансовия пакет на програмата ¹¹¹	- в централата	37	37	37	37	37	37
	- в делегациите						
Научни изследвания							
Други бюджетни редове (да се посочат)							
ОБЩО	1 630	1 644	1 643	1 643	1 643	1 643	1 643

Нуждите от човешки ресурси ще бъдат покрити от персонала на ГД, на който вече е възложено управлението на дейността и/или който е преразпределен в рамките на ГД, при необходимост заедно с всички допълнителни отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

Описание на задачите, които трябва да се изпълнят:

Длъжностни лица и срочно наети служители	
Външен персонал	

¹¹⁰ ДНП = договорно нает персонал; МП = местен персонал; КНЕ = командирован национален експерт; ПНА = персонал, нает чрез агенции за временна заетост; МЕД = младши експерт в делегация.

¹¹¹ Подтаван за външния персонал, покрит с бюджетните кредити за оперативни разходи (предишни редове ВА).

3.2.3. Финансов принос от трети страни

Предложението/инициативата:

- ☐ не предвижда съфинансиране от трети страни
- ☒ предвижда следното съфинансиране от трети страни, като оценките са дадени по-долу:

Бюджетни кредити в млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Години	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	ОБЩО
Принос на Конфедерация Швейцария (ESTAT)	5,690	5,690	5,690	5,690	5,690	5,690	5,690	39,830
ОБЩО съфинансирани бюджетни кредити	5,690	5,690	5,690	5,690	5,690	5,690	5,690	39,830

3.3. Очаквано отражение върху приходите

- ☒ Предложението/инициативата няма финансово отражение върху приходите.
- ☐ Предложението/инициативата има следното финансово отражение:
 - (1) ☐ върху собствените ресурси
 - (2) ☐ върху разните приходи

Моля, посочете дали приходите са записани по разходни бюджетни редове. ☐

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Приходен бюджетен ред:	Отражение на предложението/инициативата ¹¹²						
	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.
Статия							

За целевите приходи да се посочат съответните разходни бюджетни редове.

[...]

Други забележки (например метод/формула за изчисляване на отражението върху приходите или друга информация).

[...]

¹¹²

Що се отнася до традиционните собствени ресурси (мита, налози върху захарта), посочените суми трябва да бъдат нетни, т.е. брутни суми, от които са приспаднати 20 % за разходи по събирането.

Специфична цел	Нов бюдж. Ред	ГД	Описание на настоящата МФР	INDICATIVE BUDGET*
Вътрешен пазар	03.020101	GROW	Функциониране и развитие на вътрешния пазар за стоки и услуги	213 812 399
	03.020102	GROW	Инструменти за управление на вътрешния пазар	29 100 000
	03.020103	TAXUD	Подпомагане на регулаторната работа в областта на данъчното облагане и митниците - изпълнение и	23 800 000
	03.020104	JUST	Корпоративно право	7 000 000
	03.020105	COMP	Политика по конкуренция за по-силен съюз в ерата на цифровизацията (нова дейност)	140 000 000
	03.020106	FISMA	Изпълнение и развитие на единния пазар за финансови услуги	23 857 243
			ОБЩО вътрешен пазар за стоки и услуги	437 569 642
Конкурентоспособност и МСП	03.0202	GROW	Програмата COSME без фонд InvestEU	1 000 000 000
Стандартизация	03.020301	GROW	Европейска стандартизация	159 600 000
	03.020302	FISMA	Стандарти в областта на финансовото отчитане и одита	60 910 500
			ОБЩО стандартизация	220 510 500
Потребители	03.020401	JUST	Потребители	188 000 000
	03.020402	FISMA	Засилване на участието на потребителите и други крайни ползватели при определянето на политиката	10 500 000
			ОБЩО потребители	198 500 000
Статистика	03.0205	EUROSTAT	Евростат	552 000 000
Здраве на хората, животните и растенията	03.0206	SANTE	Хранителна верига	1 680 000 000
ОБЩО Програма за единния пазар				4 088 580 142

* Включително реда за административното подпомагане и субсидиите за агенциите